

TARTALOM

1. A magyar irodalom tanításának módszertana.....	2
2. A magyar nyelv tanításának módszertana.....	6
3. Intermadialitás és interkulturalitás.....	10
4. Interpretációs szeminárium 1.....	13
5. Interpretációs szeminárium 2.....	16
6. Interpretációs szeminárium 3.....	19
7. Kommunikáció.....	22
8. Kortárs irodalom és kultúra.....	26
9. Lexikográfia - szótárak a magyar nyelv oktatásában.....	29
10. Pedagógiai gyakorlat IV.....	32
11. Pedagógiai gyakorlat V.....	36
12. Pedagógiai gyakorlat VI.....	40
13. Stilisztika és retorika.....	44
14. Szakdolgozat és annak megvédése.....	47
15. Szakdolgozati szeminárium.....	50
16. Szociolingvisztika.....	54
17. Szövegtan.....	57
18. Államvizsga.....	61

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/DIL/22	Tantárgy megnevezése: A magyar irodalom tanításának módszertana
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgató végső értékelése (100 pont / %) a szemeszter során folytatott munka különböző eredményeiből tevődik össze. A hallgatók a tanárral folytatott szemeszter eleji konzultáció során alakítják ki az elvégzés keretrendszerét.</p> <p>A tantárgy teljesítésének lehetséges moduljai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A hallgató a szemeszter során interaktív előadást tart, amely egy irodalmi témát dolgoz fel élménypedagógiai módszerekkel. Az előadással maximum 25 pont szereshető. A hallgató csak akkor abszolválja az előadást, ha minimum 13 pontot elér. Az értékelés szempontjai: <ul style="list-style-type: none"> - szakmaiság (5 pont), - interaktivitás (10 pont), - a csoportos foglalkozás irányítása (5 pont), - az oktatás választott szintjéhez és évfolyamához való igazodás (5 pont). – A hallgató a szemeszter 10. hetéig két óratervet készít, melyekben különböző irodalmi témákat dolgoz fel élménypedagógiai módszerekkel. Az óratervekkel maximum 25 pont szereshető. Az óratervek csak akkor kerülnek elfogadásra, ha a hallgató minimum 13 pontot elér. Az értékelés szempontjai: <ul style="list-style-type: none"> - szakmaiság (5 pont), - élménypedagógiai módszerek (15 pont) - az óratervek tanár által előre meghatározott nyelvi, helyesírási és formai kivitelezése (5 pont). – A vizsgaidőszakban a hallgató szóbeli vagy írásbeli vizsgát tesz, mely során bizonyítja a tárgy kapcsán szerzett tudását, képességeit és kompetenciáit. Az információvisszakérésre fókuszáló kérdések / feladatok (feleletválasztós, összekötős, kifejtős stb.) mellett előtérbe kerülnek a hallgatók egyéni, kritikai észrevételei és javaslatai is (előadások és esszék formájában). A tantárgy lehetőségeihez igazodva a vizsga / teszt során kreatív, alkotó jellegű feladatokkal is dolgozunk majd. A szóbeli / írásbeli vizsgán maximum 50 pont érhető el. A hallgató csak akkor teljesíti a vizsgát, ha minimum 25 pontot szerez. – A hallgatónak lehetősége van az óratervek helyett egy második előadást is készíteni, melynek elvárásrendszere és értékelési kritériumai megegyeznek az elsőével. 	

- A hallgatónak lehetősége van az előadás helyett két másik óratervet is készíteni, melyek elvárásrendszere és értékelési kritériumai megegyeznek az első kettőével.
  - Indokolt esetben a szemeszterzáró szóbeli / írásbeli vizsga egy nagyobb ívű, önálló irodalompedagógiai kutatást összegző leadandó dolgozattal is kiváltható, melyet a hallgató a vizsgaidőszak 3. hetéig nyújt be az oktátónak. A dolgozat elvárt terjedelme 10 normaoldal, minimum 10 releváns bibliográfiai tételt használ, valamint hivatkozásrendszert is működtet. A kiváltó leadandóval maximum 50 pont szerezhető. A dolgozat csak akkor kerül elfogadásra, ha a hallgató minimum 25 pontot elér. Az értékelés szempontjai:
    - önálló eredmények, feldolgozásuk, kiértékelésük (25),
    - a szakirodalommal folytatott munka (15 pont),
    - a dolgozat nyelvezete, helyesírása és formai kivitelezése (10 pont).
- A hallgató munkaóráinak eloszlása:
- 1,5 kredit: rendszeres jelenlét az órákon (3 x 45 perc hetente) – 39 óra
  - 1 kredit: az órák tartalmán és olvasmányain alapuló folyamatos felkészülés, beleértve a szakirodalom áttanulmányozását is – 25 óra felkészülés
  - 1 kredit: egy szabadon választott irodalmi téma kapcsán készített interaktív előadás kidolgozása, a szakirodalom és a saját elemzés alapján – 25 óra
  - 0,5 kredit: két óraterv kidolgozása – 11 óra
- A maximális pontszám 100. Értékelési skála: A (100%–90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%).

Oktatási eredmények:

A hallgató elméleti és praktikus ismereteket sajátít el az olvasóvá nevelés, valamint az irodalomtudományi és pedagógiai diszciplínák megfelelő szakmai és didaktikai kommunikációjából.

Tudás:

- A hallgató megismeri az irodalomtanítás különféle modelljeit.
- A hallgató ismereteket szerez az irodalomtanítás nemzetközi tendenciáiról.
- A hallgató megismeri az olvasási stratégiák számos típusát.
- A hallgató ismereteket szerez az irodalomtanítás kompetenciafejlesztő hatásairól.
- A hallgató megismeri az irodalmi foglalkozások rétegeit és tervezésük szintjeit.
- A hallgató ismereteket szerez az irodalomtanítás különböző stratégiáiról (kooperatív, drámapedagógiai, projekt és interkulturális stratégia).
- A hallgató megismeri a befogadóközpontú irodalomtanítás különböző lehetőségeit.

Képességek:

- A hallgató képes lesz alkalmazni az irodalomtanítás különféle modelljeinek eljárásait, valamint kiválasztani közülük az adott közösség számára legeredményesebbet.
- A hallgató képes lesz különbséget tenni az irodalomtanítás nemzetközi tendenciáinak vonulatai közt, s a legkorszerűbbek szerint tevékenykedni.
- A hallgató képes lesz fejleszteni növendékei olvasási képességeit a megismert olvasási stratégiák alkalmazása által.
- A hallgató képes lesz rétegzett, igényes szövegfeldolgozásra fókuszáló foglalkozásokat tartani.
- A hallgató képes lesz alkalmazni a különféle irodalomtanítási stratégiákat (kooperatív, drámapedagógiai, projekt és interkulturális stratégia) az általa vezetett foglalkozások során.
- A hallgató képes lesz azonosítani az olvasóvá nevelés és az irodalomtanítás szakmai problémáit, valamint megoldani azokat a gyakorlatban.
- A hallgató képes lesz a megszerzett ismeretek révén önálló kutatásokat folytatni az olvasóvá nevelés és az irodalomtanítás területén.

Kompetenciák:

- A hallgató pozitívan viszonyul az olvasóvá nevelés és az irodalomoktatás kortárs metódusai iránt, s arra törekszik, hogy a befogadót – tehát a gyermekolvasót – állítva előtérbe olyan interaktív megoldásokkal, stratégiákkal éljen, amelyek úgy teszik élménydússá az irodalommal való foglalkozást, hogy közben a szakmai igényességet sem áldozzák fel.
- A hallgató pozitívan viszonyul az őt körülvevő világ és jövőbeni növendékei sokszínűségéhez, amit az élménypedagógia módszereivel és a taglalt témák változatos feldolgozásával is erősít.
- A hallgató képes lesz az olvasóvá neveléssel és az irodalomtanítással kapcsolatos ismereteinek célzott bővítését a gyakorlatban is megvalósítani.
- A hallgató képes lesz olyan foglalkozásokat tartani, amelyek révén hozzájárul a gyermek olvasási képességének, irodalomértésének és egyszersmind kritikai gondolkodásának fejlesztéséhez.
- A hallgató képes lesz aktívan részt vállalni az olvasóvá nevelés és az irodalomoktatás területén folyó kutatásokban.

Tantárgy vázlat:

1. Az irodalomtanítás tézisei (múlt és jelen összevetése, alapvető problémák).
2. Az irodalomtanítás ellentmondásai (eredetiség / történetiség, keletkezés / befogadás, egyéni műélmény / kollektív tanulás, művészet / tudományosság, irodalom természete / iskola logikája).
3. Az irodalomtanítás előfeltevései és modelljei (a szerző, az élményiség és az ábrázolás elve; a filológiai, a hermeneutikai és az élvezeti posztmodern modell).
4. Nemzetközi tendenciák az irodalomtanításban (a műveltségorientált orosz, a szakértelemorientált francia, a kompetenciaorientált amerikai és az elcsendesedő japán irodalomtanítás).
5. Kompetenciafejlesztés az irodalomtanításban (kulcskompetenciák, az olvasás fokozatai [szó szerinti, értelmező, kritikai, alkotó], szövegértés, szövegalkotás).
6. Olvasási stratégiák (az olvasási képesség deficitjei, olvasási metakogníció, olvasási stratégiák [SQ3R, PQRS, Keene – Zimmermann, Paris – Wasik – Turner, Pinnell és Schmitt olvasási stratégiája], az olvasási stratégiák tanítása).
7. A kötelező olvasmányokon is túl... (kötelező, közös és kölcsönös olvasmányok, az olvasás hálózata).
8. Az irodalomóra rétegei és tervezésének szintjei (tanmenet, tematikus terv, órátípusok, óratervek, óravázlat; az irodalomóra szaktudományos, didaktikai és pszichológiai rétege).
9. A tanárszerepek és az értékelés (az autokratikus, a demokratikus és a laissez faire stílusú tanár; az értékelés funkciói, típusai és az osztályozás alternatívái).
10. Tanítási stratégiák I. (prezentációs stratégia, alternatív stratégiák, kooperatív stratégia).
11. Tanítási stratégiák II. (drámapedagógia, projektmódszer, interkulturális nevelés).
12. Variációk a befogadóközpontú irodalomtanításra (a kritikai gondolkodás és iskolai vetületei, a RJR modell, a kreatív írás és gyakorlattípusai).

Szakirodalom:

- Az irodalomtanítás gyakorlata I.-II. (Szerk. Sipos L.) Tankönyvkiadó, Budapest, 1990.
- Bécsy T.: A dráma esztétikája. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1988.
- Fülöpné Erdő, M.: Médiahasználat és olvasóvá nevelés, Corvinus Kiadó, Budapest, 2002.
- Goda, J.: Az irodalomtanár műhelyében. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.
- Irodalomtanítás a harmadik évezredben (Főszerk. Sipos, L.) Kronika Nova Kiadó, Budapest, 2006.
- Irodalomtanítás I.-II. (Szerk.: Sipos, L.) Universitas. Budapest, 1994.

- Módszertani szöveggyűjtemény az irodalom oktatásához (Összeáll. N. Tóth A. – Petres Csizmadia, G.) Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem, Nyitra, 2015.
- Műelemzés – műértés (Szerk. Sipos L.) Sport, Budapest, 1990.
- Obert, V.: Komunikatívnoš' v čitateľskej recepcii a interpretácii. Nitra : UKF, 1993.
- Pethóné Nagy, Cs.: Módszertani kézikönyv, Korona Kiadó, Budapest, 2005.
- Prášilová, M.: Tvorba vzdělávacího programu. Praha : TRITON, 2006.
- Sipos L.: Iskolaserkezet és irodalomtanítás a Kárpát-medencében. Pont Kiadó, Budapest, 2003.
- Szappanos B. – Bécsy T. – Harsányi Z.: Tanulmányok a műelemzés köréből. Tankönyvkiadó, Budapest, 1977.
- Tóth L.: Az olvasás pszichológiai alapjai, Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2002.
- Turek, I.: Zvyšovanie efektívnosti vyučovania = Príručka pre učiteľov ZŠ a SŠ. Bratislava: Metodické centrum, 1997.
- Vojtek S.: Olvasóközpontú irodalomtanítás. Tanulmányok. Két Egér Könyvek, Budapest, 2017.
- Vörös, J.: Irodalomtanítás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997.
- Zsigmond, I.: Az értő olvasás fejlesztése, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.
- Baka, P.: A szlovákiai magyar irodalomtanítás legújabb perspektívái. In: Iskolakultúra. 26/6. 2016. 103–114. ISSN 1215-5233.
- Baka, P.: Isteni barkácmunka: Lakatos István: Dobozváros (Doboztankönyv-fejezet). In: Módszertani Közlöny = Metodički glasnik = Methodological bulletin = Methodologische Mitteilungen. = Metodički glasnik. 10/1. 2020. 10–25. ISSN 2217-4540.
- Baka, P.: Kukoricza Jancsi másik élete - Csurgó Csaba: Kukoricza: (Doboztankönyv-fejezet). In: Eruditio - Educatio : Vedecký časopis Pedagogickej fakulty Univerzity J. Selyeho v Komárne = a Selye János Egyetem Tanárképző Karának tudományos folyóirata = Research Journal of the Faculty of Education of J. Selye University. 14/1. 2019. 109–117. ISSN 1336-8893.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Patrik Baka, PhD., Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/DIJ/22	Tantárgy megnevezése: A magyar nyelv tanításának módszertana
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: SZEMINÁRIUM: A hallgató a szemeszter folyamán megír két tesztet (15–15 pont): az elsőt a szorgalmi időszak felében, a másodikat a szorgalmi időszak utolsó hetében (a két teszt együtt 30 pont). Ezenkívül a hallgató interaktív referátumot abszolvál, választott témából az anyanyelvi tantárgy-pedagógia keretében (20 pont). Indokolt esetben a hallgatónak lehetősége van az interaktív referátumot szemináriumi munkával helyettesíteni; ezt tetszőleges témában az anyanyelvi tantárgy-pedagógián belül. Ez utóbbit legkésőbb a szorgalmi időszak 10. hetéig be kell nyújtania. A szemináriumi munka 20 ponttal honorálható. Ahhoz, hogy a hallgató szóbeli vizsgát tehesen, meg kell szereznie azon pontok legalább 50%-át, amelyeket a hallgató szorgalmi időszak folyamán szerezhet meg (a. m. 25-öt az 50-ből). Ezt a pontmennyiséget a hallgató a tesztekéből és az interaktív referátumból (vagy a szemináriumi munkából) gyűjti be.</p> <p>ELŐADÁS: A hallgató elméleti ismeretei szóbeli vizsga formában értékelődnek. A szóbeli vizsga sikeres abszolválásával a hallgató újabb 50 pontot szerezhet (a. m. az értékelés teljes pontszámának 50%-a). A tantárgy abszolválásával elérhető maximális pontszám 100 pont (2 x 15 pont a tesztekért, 20 pont az interaktív referátumért, 50 pont a szóbeli vizsgáért). Indokolt esetben a hallgatónak lehetősége van a szóbeli vizsgát írásbeli vizsgával helyettesíteni. Az írásbeli vizsga teljesítésével elérhető pontszám legfeljebb 50 pont. A szorgalmi időszak folyamában abszolválendő tesztek értékelési szempontjai: – a tantárgy kurrikuluma szerinti elméleti témakörök ismeretanyagának elsajátítása – a tanítási folyamatra való felkészülésben mutatott készségek – az elméleti ismeretek applikálása A referátum értékelési szempontjai: 1. a referátum tartalma: témaválasztás, a referátum célja, a szakirodalommal való munka stb. (4 pont) 2. szóbeli és nonverbális megnyilvánulás: logikus, szisztematikus, érthető magyarázat, a kifejezőmódban megnyilvánuló szakszerűség stb. (4 pont)</p>	

3. az IKT-eszközök felhasználása: digitális prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, képek stb.), a prezentáció interaktivitása stb. (4 pont)

4. a hallgatókkal való együttműködés (kérdések, kvíz, tesztek, feladatok stb.) (4 pont)

5. időkeret: 15–20 perc (4 pont)

A szemináriumi munka értékelési szempontjai:

1. formai elrendezés: szerkezet, nyelv, szakszerűség a kifejezésmódban, helyesírás stb. (10 pont)

2. tartalmi rész: a téma aktualitása, a munka célja, a szakirodalommal való munka, szakszerű hivatkozásmód stb. (10 pont)

A szóbeli/írásbeli vizsga értékelési szempontjai:

elméleti ismeretek és készségek igazolása

Értékelési skála: A (100% – 90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), pod 50%: Fx. Az 50% alatt teljesítő hallgató nem kapja meg a tárgy abszolválásáért járó kreditpontokat.

Oktatási eredmények:

Ismeretek:

A hallgató a tantárgy abszolválásával elméleti ismereteket szerez az anyanyelvi tantárgy-pedagógia tartományából. Betekintést nyer az oktató-nevelő folyamatba az alap- (általános) és a középiskolákban és a pedagógiai dokumentumokba. A megszerzett ismeretek lehetővé teszik a hallgató számára a tanításra való felkészülést.

Készségek:

– A hallgató képes az oktatási programok és standardok szerint óratervet, tanmenetet készíteni a tanítási folyamathoz.

– A hallgató képes a nyelvtudományi diszciplínák összefüggéseit megindokolni a magyar nyelv tanításával kapcsolatban.

– A hallgató képes a tanulók szóbeli és írásbeli kifejezőkészségének fejlesztésére.

Kompetenciák:

– A hallgató társadalmilag szolvens polgári attitűdökkel fog rendelkezni; ill. foglalkozása és a tanulók iránt pozitív viszonyulással.

– A hallgató képes akceptálni a társadalom szociokulturális és nyelvi sokszínűségét, ill. azokhoz pozitívan viszonyul.

– A hallgató képes megindokolni saját pedagógiai tevékenységét az anyanyelvi tantárgy-pedagógia által szerzett ismeretei tanításában/alkalmazásában, valamint képes azokat átértékelni vagy konstruktív módon megvédeni.

– A hallgató kompetenssé válik azon tevékenységek szuverén megtervezésében, amelyek hozzájárulnak a hatékony és tudatos szóbeli, nonverbális és írásbeli kommunikációhoz, valamint a jövődöbéli tanulói kritikus gondolkodásmódjához.

– A hallgató képes lesz tudományos problémákat önállóan megfogalmazni, összefüggéseiben látva elemzően gondolkodni meghatározott problémákról.

– A hallgató képessé válik a pedagógiai munka végzésére a képzett népesség sokszínűségére való tekintettel.

– A hallgató széles ismeretekkel fog rendelkezni azon egyének fejlődéseinek eltérő sajátosságairól, amely sajátosságok a tanulók egészségi vagy szociális hátrányából adódnak.

Tudatában van a tehetséges tanulókkal való speciális bánásmódból adódó feladatoknak.

– A hallgató képes lesz az oktató-nevelő folyamat realizálásában az inkluzív oktatás feltételei mellett hatékonyan együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal, ill. egyéb szakemberekkel, ill. követni azok szakmai ajánlásait és határozatait.

- A hallgató képes lesz követni és akceptálni az anyanyelvi tantárgy-pedagógia új tudományos ismereteit.
- A hallgatónak igénye lesz saját szakmai fejlődésének folytatására.

Tantárgy vázlat:

1. Az anyanyelvi tantárgy-pedagógia alapfogalmai, a tantárgy helye a pedagógiai tudományokban
2. A magyar nyelv tanításának történetéből
3. Az Állami oktatási program és a magyar nyelv és irodalom tantárgyra vonatkozó művelődési standardok
4. A magyar nyelv és irodalom tantárgy céljai és feladatai
5. Új trendek az anyanyelvi nevelésben. IKT-eszközök a magyarórán.
6. A nyelvi ismeretek alkalmazásának eljárásai: nyelvi elemzés (elemzésfajták), szintetikus gyakorlatok
7. A nyelvi ismeretek színvonalának ellenőrzése és mérése
8. Fogalmazástanítás
9. A helyesírási ismeretek tanítása
10. A tanóra tervezése és szervezése
11. Az anyanyelv tanításának specifikus feladatai
12. Taneszközök, tanítástechnológia

Szakirodalom:

- ANTALNÉ SZABÓ, Á. – LACZKÓ, K. – RAÁTZ, J. 2015. Szakpedagógiai körkép I.: Anyanyelv- és irodalompedagógiai tanulmányok. Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem. ISBN 978-963-284-603-3.
- BICSKEINÉ ZSULÁN, J. 1992. A középiskolai anyanyelvi tantárgypedagógia vázlat. Szeged: JATE BTK.
- BOZSIK, G. – DOBÓNÉ BERENCSI, M. – ZIMÁNYI, Á. 2006. Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlat. Eger: EKF Líceum.
- FÜLÖP, L. 1995. Bevezetés a középiskolai anyanyelvi tantárgypedagógiába. Budapest: Tankönyvkiadó. ISBN 0005473.
- KERESZTY, O. 2008. Új utak, szemléletmódok, módszerek a pedagógiában. Kaposvár: Kaposvári Egyetem. ISBN 978-963-9541-08-5.
- KUBÍKOVÁ, E. – LŐRINCZ, J. – NÉMETHOVÁ, Cs. 2016. Kommunikációs zavarok az iskolás korban. Komárno: Univerzita J. Selyeho.
- SIMON, Sz. 2015. Fejezetek az anyanyelvi tantárgy-pedagógiából. Komárom: Selye János Egyetem Tanárképző Kara.
- VASS, V. 2017. Kompetenciafejlesztés a 21. században. Komárom: Selye János Egyetem Tanárképző Kara.
- V. RAISZ, R. (red.) 1996. Anyanyelv és iskola az ezredfordulón. XII. Anyanyelv-oktatási Napok, Eger, 1996. július 8–11. Budapest: Magyar Nyelvtudományi Társaság.
- ZIMÁNYI, Á. (red.) 2004. Szöveggyűjtemény az anyanyelvi tantárgy-pedagógia tanításához. Eger: EKF Líceum.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Szaboles Simon, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/IAI/22	Tantárgy megnevezése: Intermedialitás és interkulturalitás
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 3 A tanulmányok ideje alatt: 39 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A félév során a hallgató interaktív előadást tart a választott témáról. - Az értékelés szempontjai: - A szóbeli beszámoló tartalma: a választott téma helyes és naprakész feldolgozása, munka a szakirodalommal stb. - verbális és nonverbális kifejezőmód: tényszerű és terminológiai korrektség és a téma szakszerű kezelése, kifejezőmód, szemkontaktus stb. - vizuális, akusztikus, audiovizuális eszközök használata: digitális prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, képek stb.), rövid felvételek, videók stb. - interaktivitás és csoportmunka <p>A vizsgaidőszakban a hallgató szóbeli vagy írásbeli vizsgán vesz részt, amelyen számot ad a tárgyhoz kapcsolódó ismereteiről, készségeiről és kompetenciáiról.</p> <p>Teljes hallgatói munkaterhelés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanórán való rendszeres részvétel - 39 óra - rendszeres felkészülés: az egyes feladatok megoldása, az olvasmányok tanulmányozása, irodalomtanuláson és irodalmi művek olvasásán alapuló felkészülés - 20 óra - interaktív előadás előkészítése a szakirodalom alapján - 15 óra - vizsgára való felkészülés - 24 óra <p>Értékelési skála: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx. Nem kap kreditet az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot.</p>	
<p>Oktatási eredmények:</p> <p>Ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató megismeri a mediális kultúrtechnikákat, az optikai médiumokat, a médiumokat az irodalomban, az audiovizuális médiumokat és ezek kapcsolatát az irodalommal. - A hallgató továbbá megérti az irodalmat mint médiumot és a szöveget mint kulturális médiumot. - Megismeri az irodalom archiválási rendszereit és az interkulturalitás jelenségeit is. - A hallgató képes lesz meghatározni az olyan fogalmakat, mint az intermedialitás, multimédia, transzmedialitás és transzkulturalitás. 	

- A hallgató képes lesz jellemezni a kisebbségi és migráns irodalom alapvető elemeit.

Készségek:

- A hallgató képes lesz eligazodni a hálózatok világában, és megérti az irodalom média általi átalakulásának folyamatait.

- A hallgató képes lesz elemezni az irodalom olyan jelenségeit, amelyek az intermedialitás és az interkulturalitás kérdéseivel kapcsolatosak.

- A diploma megszerzése után a hallgató képes lesz arra, hogy az intermedialitás területén megszerzett ismereteket a magyar nyelv és irodalom tantárgy tanításában alkalmazza.

- Elsajátítja az irodalmi művek más médiumokkal kapcsolatos elemzésével kapcsolatos eljárásokat, készségeket és stratégiákat.

Kompetenciák:

- A hallgató képes elmagyarázni a tanulóknak a tananyagot az intermedialitás és interkulturalitás témakörében.

-A hallgató képes lesz arra, hogy lépést tartson a médiaelmélet aktuális fejleményeivel, és hatékonyan bővítse saját szakmai tudását.

Tantárgy vázlat:

1. A médium meghatározása, az irodalom mint médium, a szöveg mint kulturális médium

2. Mediális kultúrtechnikák, írás és kulturális közvetítés

3. A könyv forradalma, tárolómédiumok, archiválációs rendszerek

4. Optikai médiumok megjelenése az irodalomban

5. Audiovizuális médiumok és kapcsolatuk az irodalommal

6. A hálózati világ és az irodalom médiatechnikai váltása

7. Intermedialitás, multimédia, transzmedialitás

8. Az interkulturalitás és a transzkulturalitás jelenségei

9. Mediális és kulturális fordulat az irodalomértelmezésben

10. A kritikai kultúrakutatás gyakorlata

11. Kultúrák és nyelvek között: kisebbségi irodalom

12. A migráns irodalom jellemzői

Szakirodalom:

– H. NAGY, P. 2018. Médiumközi relációk, NAP Kiadó, Dunaszerdahely. ISBN 978 80 8104 072 6.

– H. NAGY, P. 2013. Párhuzamos mintázatok, NAP Kiadó, Dunaszerdahely. ISBN 978 80 8104 062 7.

– H. NAGY, P. 2008. A betűcivilizáció szétrobbantása. Szombathy Bálint szupergutenbergi univerzuma, Ráció Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 9605 50 3.

– H. NAGY, P. – CSANDA, G. (zost.) 2013. Közelmúlt. Tanulmányok „szlovákiai magyar” könyvekről és irodalmi folyamatokról, Szlovákiai Magyar Írók Társasága, Pozsony. ISBN 978 80 97116637.

– H. NAGY, P. – CSANDA, G. (zost.) 2014. Költészet és..., Szlovákiai Magyar Írók Társasága, Pozsony. ISBN 978 80 97116668.

– H. NAGY, P. – MURIN, M. – CSERES, J. 2008. PARAF. Juhász R. József költészetéről és performanszairól, Ráció Kiadó – Magyar Műhely Kiadó, Budapest. ISBN 978 963 9605 45 9.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése					
Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Péter Nagy, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/IPS1/22	Tantárgy megnevezése: Interpretációs szeminárium 1.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A félév során a hallgató interaktív előadást tart egy választott témában (a teljes jegy 50%-a). - Az értékelés kritériumai: - A dolgozat tartalma: a választott téma korrekt és naprakész feldolgozása, szakirodalommal való munka stb. - verbális és nonverbális kifejezőmód: tényszerű és terminológiai korrektség és a téma szakszerű kezelése, kifejezőmód, szemkontaktus stb. - vizuális, akusztikus, audiovizuális eszközök használata: digitális prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, képek stb.), rövid felvételek, videók stb. - interaktivitás és csoportmunka - A hallgató írásbeli szakdolgozatot nyújt be, amely egy szabadon választott témát dolgoz fel az irodalom és kultúra területéről (a teljes jegy 50%-a). - Az írásbeli munka értékelési kritériumai: <ul style="list-style-type: none"> - - formai szempontok (helyesírás) - - a szemináriumi dolgozat egyes részeinek egyensúlya - - logika, szisztematikusság, következetesség, az értelmezés világossága, a kifejezőmód szakszerűsége. - a szakirodalommal való munka, fogalmi apparátus <p>A hallgató teljes munkaterhelése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanórán való rendszeres részvétel (heti 1 x 90 perc) - 26 óra - rendszeres felkészülés az egyes tanórákra, amely az olvasmányok tartalmának tanulmányozásán, az irodalomtanuláson és az irodalmi művek olvasásán alapul - 29 óra - interaktív előadás előkészítése a szakirodalom alapján - 10 óra - az írásbeli szakdolgozat elkészítése - 10 óra <p>Értékelési skála: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Nem kap kreditet az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot.</p>	
Oktatási eredmények:	
<p>Ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanuló megérti, mit jelent egy irodalmi teszt értelmezése, és hogyan fejleszthető ez a készség. 	

- A tanuló megismeri a költői szövegek létrehozásának szabályait, amelyek alapján képes lesz önállóan ilyen szövegeket létrehozni.
- A hallgató képes lesz jellemezni az elemzett irodalmi művek fő gondolatát, valamint azt a társadalmi, politikai és kulturális kontextust, amelyben a művek íródtak.
- A tanuló tudja, hogy egy adott mű esetében milyen irodalomkritikai elemzésre van szükség (pl. feminista, pszichoanalitikus vagy életrajzi).

Készségek:

- A tanuló képes megfogalmazni saját véleményét.
- A tanuló képes önállóan értelmezni kiválasztott irodalmi műveket.
- A tanuló képes önállóan információkat gyűjteni irodalmi személyiségekről, irodalmi művekről különböző kiadványokból és az internetről.

Kompetenciák:

- A hallgató ismeri a 20. századi irodalom történelmi, kulturális és társadalmi jellemzőit.
- A hallgató képes lesz elméleti és módszertani ismereteinek bővítésére az irodalmi szövegek értelmezésének módszertana terén.
- A hallgató képes lesz önállóan megtervezni saját képzését és elmélyíteni ismereteit, amelyeket a szakmai gyakorlatban is alkalmazni fog.
- A hallgató képes lesz az irodalom különböző felfogásainak közvetítéséhez szükséges inspiráló légkör megteremtésére, valamint az irodalmi szövegek értelmezésének lehetséges megközelítéseinek áttekintésére.

Tantárgy vázlat:

1. Az értelmezés fogalma (mit jelent az értelmezés, hogyan fejleszthető ez a készség)
2. Poétikai elemzés (a költői szövegek létrehozásának szabályai) - Milyen hatása van a költészetnek (irodalomnak)? Milyen eszközökkel éri el ezt a hatást?
3. Kompozíciós elemzés (az irodalmi produkció kérdései) - Gyűjtemény összeállítása, költői formák az irodalmi kommunikációban
4. Irodalmi műfajok és elemzésük - A költészet (irodalom) típusai, műfajai és rendszerezésük.
5. Műfaji kódok olvasása (hogyan dinamizálják a műfaji szabályok a szöveget) - A műfaji "tisztaságtól" a hibridizációig.
6. Filológiai elemzés - Mi a hiteles szöveg? A kézirat kérdései. Mikor keletkezett a szöveg? Mit tekinthetünk végleges műnek?
7. Mediatörténeti háttér (az irodalom kapcsolata a materiális médiumokkal) - Hogyan közvetítették a szöveget? Ki írta át és tette közzé a szöveget? Hogyan jut el a szöveg az olvasóhoz?
8. Hermeneutika - Mi a szöveg? Milyen üzenetet rejt vagy közvetít? - Mi a jelentősége számunkra?
9. A befogadás kérdései - Az irodalmi szöveg az olvasás horizontjában.
10. Esztétika - Mi a mű szépsége? Hogyan nyeri el egy szöveg a mű rangját - Hogyan mozgósítja a szépség az érzelmeinket és a tudatunkat?
11. Kritika - Milyen tulajdonságokkal rendelkezik egy mű? Szubjektív-e a kritika?
12. Kritika és értelmezés - Az impresszionista kritikától a szakmai kritikáig - A kritikai vita tanulságai. Vitaelemzés (hogyan lehet irodalmi vitákat elemezni) - A vita alapvető formái és kapcsolatuk az irodalomértelmezés hagyományával.

Szakirodalom:

- H. NAGY, P. 2007. Hibridek. Dunaszerdahely: Nap Kiadó. ISBN 978-80-89032-96-9.
- KÖVECSESE, Z. 2005. A metafora. Budapest: Typotex Kiadó. ISBN 963-9548-55-3
- ZEMPLÉNYI, F. – KULCSÁR SZABÓ, E. – JÓZAN, I. – JENEY, É. – BÓNUS, T. 2004. Látókörok metszése. Budapest: Gondolat Kiadó. ISBN 9639500445.

- KULCSÁR SZABÓ, E. 2017. Verskultúrák: A líraelmélet perspektívái. Budapest: Ráció Kiadó. ISBN 978-615-5675-08-9
- KULCSÁR SZABÓ, E. 1998. A megértés alakzatai. Debrecen: Csokonai Kiadó. ISBN 963 260 134 3
- KESERŰ, J. 2014. Az olvasó test: (Proust/Barthes). In: Test-konceptusok és test-reprezentációk az irodalomban és a kultúrában. Budapest: Gondolat. ISBN 978-963-693-579-5, p. 52-63
- ECO, U. 2007. Hat séta a fikció erdejében. Budapest: Európa. ISBN 978 963 07 8232 6
- ECO, U. 2006. Nyitott mű. Budapest: Európa. ISBN 963 07 7991 9

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Péter Nagy, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/IPS2/22	Tantárgy megnevezése: Interpretációs szeminárium 2.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgató a szemeszter során interaktív előadást tart, olyan választott témából, ami a Tantárgy vázлата című szakaszon részletesebben taglalt témakörök valamelyikéhez igazodik. Az előadásért legfeljebb 25 pont szerezhető. Az előadás akkor tekinthető teljesítettnek, ha a hallgató legalább 13 pontot elér.</p> <p>A beszámoló értékelési szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a beszámoló tartalma: a választott téma megfelelő és aktuális feldolgozása, a szakirodalommal folytatott munka stb. (12 pont), – verbális és nonverbális kifejezőképesség: tárgyi és terminológiai helytállóság, s a kérdéskör feldolgozásának szakmaisága, kifejezőképesség, szemkontaktus stb. (5 pont), – a vizuális, akusztikus és audiovizuális eszközök alkalmazása: vetített prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, ábrák stb.), rövid hangfelvételek, videók stb. (3 pont), – interaktivitás és a csoporttal folytatott munka irányítása (5 pont). <p>A hallgató munkaóráinak eloszlása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 kredit: rendszeres jelenlét az órákon (2 x 45 perc hetente) – 26 óra – 1 kredit: az órák tartalmán és olvasmányain alapuló folyamatos felkészülés, beleértve a szakirodalom áttanulmányozását is – 26 óra <p>Értékelési skála: A (100%–90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%). Az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot, nem teljesíti a tárgyat.</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató széleskörű ismeretekkel rendelkezik majd az irodalmi folyamatokról. - A hallgató válaszolni tud arra a kérdésre, hogy milyen mozzanatok előzik meg egy mű kiadását, valamint milyen következményekkel járhat annak közzététele. - A hallgató érteni fogja az irodalmi mű más médiumokhoz fűződő viszonyát. - A hallgató megérti az interkulturalitás jelentőségét az irodalmi művek létrehozása és befogadása terén. <p>Képességek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató képes saját álláspont megfogalmazására. 	

- A hallgató képes a választott irodalmi művek önálló értelmezésére.
- A hallgató képes feltárni az irodalmi folyamatok diakrón kapcsolatait.
- A hallgató képes önállóan elemezni az egyes műveket összekötő motívumhálókat.

Kompetenciák:

- A hallgató elsajátítja a 20. századi irodalom kultúrtörténeti és társadalmi sajátosságait.
- A hallgató képes lesz bővíteni elméleti és módszertani ismereteit az irodalmi szövegértelmezés módszertanának területén.
- A hallgató képes lesz önállóan megtervezni önképzését, és elmélyíteni azokat az ismereteket, amelyeket a szakmai gyakorlatban is alkalmaz.
- A hallgató képes lesz megteremteni a különböző irodalomfelfogások közvetítéséhez szükséges inspiratív légkört, valamint áttekintést nyújtani az irodalmi szövegek értelmezésének lehetséges eljárásairól.
- A hallgató kellő tapasztalattal rendelkezik majd az irodalmi művek forráskutatása terén.

Tantárgy vázlat:

1. Irodalomtörténeti vizsgálatok

- Miként tekinthető történeti eseménynek egy mű megírása, megjelenése, befogadása?
- A mű mennyiben fejezi ki korának szellemét, világnézetét, kultúráját?

2. Kontextuális elemzés

- Mennyiben jelent újdonságot egy adott mű a korábbi hasonló művekhez képest?
- Milyen előzményei, következményei vannak a mű megjelenésének?

3. Az irodalomtörténeti gondolkodás előfeltevései

- Hogyan alakul ki a történeti távlat, milyen kapcsolatban van a hermeneutikával?
- Hosszmetszeti dialógusok feltárása

4. Komparatiztikai elemzés

- Milyen kapcsolatban van a mű a világirodalom folyamataival, más nyelvű irodalmi alkotásokkal?
- Milyen kapcsolatban van más médiumokkal?

5. Hatáskutatás

- Miként hat a mű más alkotásokra?

6. Forráskutatás

- A művek előéletének vizsgálata a világirodalom függvényében

7. Motívumelemzés

- A műveket összekötő motívumhálózatok vizsgálata

8. Narratív elemzés

- A prózai művek elbeszélés-technikai vizsgálata

9. Intermediális olvasás

- A művek médiatechnikai szempontú vizsgálata

10. Művészetközi kapcsolatok

- Az irodalom befogadása összművészeti kontextusban

11. Médiakonfigurációk elemzése

- Az irodalmi mű intermediális kapcsolatai

12. Adaptációelemzés. Interkulturális elemzés

- Az irodalmi művek értelmezése a belőlük készült adaptációk bevonásával
- A kultúraköziség szerepe a művek létrehozásában és befogadásában

Szakirodalom:

- KULCSÁR SZABÓ, E. 1984. A zavarbaejtő elbeszélés. Budapest: Kozmosz Könyvek, ISBN 963 211 582 1

- KULCSÁR SZABÓ, E. 1994. Az új kritika dilemmái. Budapest: Balassi Kiadó, ISBN 963 7873 75 9
- SZEGEDY-MASZÁK, M. 2011. Az újraolvasás kényszere. Bratislava: Kalligram, ISBN 978 80 8101 427 7
- SZEGEDY-MASZÁK, M. 1998. Irodalmi kánonok. Debrecen: Csokonai Kiadó, ISBN 9632601238
- BÉNYEI, T. 1997. Apokrif iratok. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó. ISBN 9634722091
- BEDNANICS, G. – HANSÁGI, Á. – VADERNA, G. (red.) 2013. Az olvasás labirintusában. Budapest: Historia Litteraria Alapítvány – Ráció Kiadó. ISBN 978-615-5047-50-3
- KÁLMÁN C., Gy. 1998. Te rongyos (elm)élet! Budapest: Balassi. ISBN 963 506 221 4
- KULCSÁR SZABÓ, E. – KULCSÁR-SZABÓ, Z. – LÉNÁRT, T. (red.) 2017. Verskultúrák: A líraelmélet perspektívái. Budapest: Ráció. ISBN 978-615-5675-08-9
- BENYOVSZKY, K. 2019. Megközelítési szempontok a populáris irodalom és kultúra tanulmányozásához. Nyitra: Nyitrai Konstantin Egyetem. ISBN 978-80-558-1399-8

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:
magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Patrik Baka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/IPS3/22	Tantárgy megnevezése: Interpretációs szeminárium 3.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 1	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: - A félév során a hallgató interaktív előadást tart a választott témáról. Értékelési kritériumok: - jártasság - interaktivitás - csoportos interakció - formai követelmények A hallgató teljes munkaterhelése: Jelenlét az órákon és az előadásra való felkészülés - 26 óra Értékelési skála: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), pod 50%: Fx. Nem kap kreditet az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot.	
Oktatási eredmények: Ismeretek: - A hallgató képes lesz megnevezni az irodalmi szövegek értelmezésének alapfogalmait, hátterét és módszereit. - A hallgató képes lesz eligazodni az irodalmi szöveggel való munka irodalmi módszereiben. - A hallgató képes lesz megérteni a különböző értelmezési módszerek funkcióját, célját és jelentőségét, képes lesz megkülönböztetni és összehasonlítani azokat. - A hallgató képes lesz megismerni az irodalmi szöveg különböző módszertani megközelítéseit és megközelítési szempontjait annak történeti fejlődésében. Készségek: - A hallgató képes lesz azonosítani és elmagyarázni egy adott értelmezési módszert, és világosan meghatározni annak eljárásait és céljait. - A hallgató képes lesz helyesen értékelni és elhelyezni az értelmezési megközelítéseket a történelmi fejlődés kontextusában. - A hallgató képes lesz helyesen bemutatni a főbb irodalomtudományi módszereket az alapfogalmak és az értelmezési preferenciák szempontjából, - A hallgató képes lesz helyesen alkalmazni az alapvető értelmezési módszereket a saját tudományos, szakmai és/vagy iskolai gyakorlatában.	

- A hallgató képes lesz felismerni saját kompetenciaszintjét a területen,
- A tanuló képes lesz bemutatni és elmagyarázni a tanulóknak az irodalmi szövegek különböző értelmezési stratégiáinak alapfogalmait, háttérét és céljait.

Kompetenciák:

- A hallgató képes lesz elméleti és módszertani ismereteinek bővítésére az irodalmi szövegek értelmezésének módszertana terén.
- A hallgató képes lesz önállóan megtervezni saját képzését és elmélyíteni ismereteit, amelyeket a szakmai gyakorlatban is alkalmazni fog.
- A hallgató képes lesz az irodalom különböző felfogásainak közvetítéséhez szükséges inspiráló légkör megteremtésére, valamint az irodalmi szövegek értelmezésének lehetséges megközelítéseinek áttekintésére.

Tantárgy vázlata:

1. Kritikai elméletek

- Milyen normákra támaszkodik a szöveg?
- Milyen kritikai eszközökkel lehet a szövegben lévő ellentmondásokat felderíteni?
- Mi a kapcsolat a kifejezés és a szöveg között és mik ennek a következményei?

2. Pszichoanalitikus és pszichobiográfiai elemzés

- A művekben tükröződő attitűdök vizsgálata

3. Ideológiai elemzés

- Az ideológia jelenléte a művekben

4. Feminista elemzés és gender-kérdések

- Nemi szerepek az irodalmi művekben

5. Nem hermeneutikai értelmezések

- Az uralkodó interpretatív kategóriák és gyakorlatok felülvizsgálata

6. Diskurzuselemzés

- A diskurzus szerepe a jelentésalkotási folyamatban

7. Dekonstruktív olvasás

- Nyelvi és retorikai kérdések a befogadási folyamatban

8. Retorikai olvasás

- Metafiguratív kommentár

9. Ökokritikai elemzés

- Az irodalmi mű és a természeti világ kapcsolata

10. Metakanonikus olvasat

- Az irodalmi művek kánonszerkezetének feltárása

11. A kontextusépítéstől a szövegrepertoárig

- Explikatív stratégiák az irodalmi művek elemzésében

12. Az irodalmi mű komplexitása. Az értelmezés antropológiai és nem antropológiai kérdései

- Hogyan alakulnak ki összetett kapcsolatok az irodalmi művekben?
- Milyen alapon választjuk ki az értelmezési gyakorlatokat? A pedagógusnak választania kell a különböző gyakorlatok között?

Szakirodalom:

- ISER, W. 2004. Az értelmezés világa. Budapest: Gondolat. ISBN 963 9567 14 0
- DE MAN, P. 2002. Olvasás és történelem: Válogatott írások. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 963 389 291 0
- DE MAN, P. 2000. Esztétikai ideológia. Budapest: Janus - Osiris. ISBN 963 379 523 0

- H. NAGY, P. – KESERŰ, J. 2016. Kánonok interakciója: konfliktus vagy szimbiózis?: A hagyományok újraolvasása és viszonylagossága David Gemmel Trója- és Dan Simmons Hyperioni énekek-ciklusában. In: Filológiai Közlöny. ISSN 0015-1785, Évf. 62, sz. 3 (2016), p. 202-222.
- H. NAGY, P. 1999. Kánonok interakciója, Budapest: FISZ, ISBN 963 86038 2 8
- GADAMER, H.-G. 1984. Igazság és módszer: Egy filozófiai hermeneutika vázlata. Budapest: Gondolat Kiadó, ISBN 963 281 440 1
- ECO, U. 1998. Nyitott mű. Budapest: Európa Könyvkiadó, ISBN 963 07 6230 7
- BOLLOBÁS, E. 2012. Egy képlet nyomában. Budapest: Balassi Kiadó. ISBN 978-963-506-655-1
- BACSÓ, B. (szerk.) 1991. Szöveg és interpretáció. Budapest: Cserépfalvi Könyvkiadó. ISBN 963 7990 13 5

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Péter Nagy, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ KOM/22	Tantárgy megnevezése: Kommunikáció
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 1	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: <p>A hallgató a szemeszter során szóbeli beszámolót tart a kommunikációtudomány valamely témaköréből (20 pont, a teljes értékelés 40%-a). A szemeszter végén írásbeli dolgozatot ír a tantárgy elméleti anyagából (30 pont, a teljes értékelés 60%-a). A teszt csak akkor kerül elfogadásra, ha a hallgató minimum 15 pontot elér. A hallgató csak akkor abszolválja sikeresen a beszámolót, ha minimum 10 pontot elér. Az összegyűjthető maximális pontszám 50 (20 a beszámolóért és 30 az írásbeli dolgozatért).</p> <p>Az írásbeli dolgozat értékelési szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az elméleti ismeretek alkalmazása a szemináriumi órák gyakorlatai alapján (a kommunikáció alapfogalmai és alapelvei, kommunikációs modellek, a kommunikációs helyzetek típusai, verbális, nonverbális és írásbeli kommunikáció stb.) – a tesztek a hallgató szemeszter során elsajátított tudásának, képességeinek és kompetenciáinak értékelésére koncentrálnak. Az információvisszakérésre fókuszáló kérdések / feladatok (feleletválasztós, összekötős, kifejtős stb.) mellett előtérbe kerülnek a hallgatók egyéni, kritikai észrevételei és javaslatai is (előadások és esszék formájában). A tantárgy lehetőségeihez igazodva a vizsga / teszt során kreatív, alkotó jellegű feladatokkal is dolgozunk majd. <p>A szóbeli beszámoló értékelési szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a beszámoló tartalma: a választott téma megfelelő és aktuális feldolgozása, a szakirodalommal folytatott munka stb. (7 pont), – verbális és nonverbális kifejezőkészség: tárgyi és terminológiai helytállóság, a kérdéskör feldolgozásának szakmaisága, kifejezőkészség, szemkontaktus stb. (5 pont), – a vizuális, akusztikus és audiovizuális eszközök alkalmazása: vetített prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, ábrák stb.), rövid hangfelvételek, videók stb. (3 pont), – interaktivitás és a csoporttal folytatott munka irányítása (5 pont). <p>A hallgató munkaóráinak eloszlása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1 kredit: rendszeres jelenlét az órákon (1 x 90 perc hetente) – 26 óra <p>Értékelési skála: A (100%–90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%). Az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot, nem teljesíti a tárgyat.</p>	

Oktatási eredmények:

A hallgató elsajátítja a különböző társadalmi helyzetekhez illő kommunikáció elméleti és gyakorlati ismereteit.

Tudás:

- A hallgató megismeri a kommunikáció alapfogalmait, a kommunikációtudományi iskolákat és modelleket.
- Ismereteket szerez a társadalmi kommunikáció különböző szintjeiről és helyzettípusairól.
- Megismeri a verbális, a nonverbális és az írásos kommunikáció jellemzőit és dimenzióit.
- Megismeri a tömegkommunikáció egyes médiumait, történetüket és jelenüket.
- Ismereteket szerez a kommunikációtudomány pedagógiai aspektusairól, valamint a pedagógiában legeredményesebbnek bizonyuló kommunikációs módszerekről.

Képességek:

- A hallgató képes lesz a társadalmi, a tele- és a tömegkommunikációs modellek segítségével leírni az egyes kommunikációs helyzeteket.
- Képes lesz azonosítani növendékei nehézségeit a verbális, a nonverbális és az írásos kommunikáció terén, valamint fejleszteni képességeiket e téren különféle interaktív, kooperációs és drámapedagógiai gyakorlatok révén.
- Képes lesz alkalmazni az írott és a beszélt nyelvi stílusokat, és növendékeit is megtanítani azok működtetésére.
- Képes lesz kritikusan olvasni az egyes tömegkommunikációs médiumok üzeneteit, és növendékeit is a kritikai gondolkodás szerinti médiaolvasásra tanítani.

Kompetenciák:

- A hallgató pozitívan viszonyul a kommunikációtudomány kortárs elméletei, a kommunikáció különböző dimenziói és stílusai iránt, maga pedig éppúgy azok mind mélyebb megértésére törekszik, ahogy növendékeit is ebben a szellemben oktatja, különféle interaktív és csoportfoglalkozások révén téve életközelivé számukra az elemzési módszereket.
- Pozitívan viszonyul az őt körülvevő világ és jövőbeni növendékei sokszínűségéhez, amit az egyes kommunikációs stílusok sokrétűségének, valamint az interperszonális, csoport- és kultúraközi kommunikáció vonatkozó aspektusainak taglalása is erősít.
- Képes lesz a kommunikációtudománnyal kapcsolatos ismereteinek célzott bővítését a gyakorlatban is megvalósítani.
- Képes lesz olyan foglalkozásokat tartani, melyek révén hozzájárul növendékei verbális, nonverbális és írásos kommunikációjának mélyebbé és tudatosabbá válásához, valamint kritikai gondolkodásának fejlesztéséhez.
- Képes lesz aktívan részt vállalni a kommunikációtudomány, valamint a kommunikációs szituáció- és médiaüzenet-elemzés területén folyó kutatásokban.

Tantárgy vázlat:

1. A kommunikációkutatás (definíciók, lényegi ismérvek, kommunikációtudományi iskolák).
2. A kommunikáció alapfogalmai és működése (emberi és állati kommunikáció, a kommunikáció síkjai és tényezői).
3. Kommunikációs modellek (a kommunikáció általános és specifikus modelljei, Shannon és Weaver modellje, a koncentrikus körök modellje, a spirálmodell, Westley és Maclean modellje stb.).
4. Kommunikációs helyzettípusok (intrapersonális, interperszonális, csoport-, nyilvános és közéleti, kultúraközi, szervezeti és tömegkommunikáció).
5. A verbális kommunikáció és pszichológiai stílusai (a verbális kommunikáció jellemzői, vizsgálata és elméletei, Grice maximái, a kommunikáció pszichológiai stílusai).

6. A nonverbális kommunikáció (a nonverbális kommunikáció jellemzői, a kinezika, a testi jellemzők, a taktika, a paranyelv, a proxemika, a kronemika, az ikonika, a készítmények és a teststilizáció, a környezeti tényezők).
7. Az írásbeli kommunikáció (szövegrendezés, szövegtervezés, netnyelv).
8. Az üzenet tervezése (témakiválasztás, anyaggyűjtés, elrendezés, nyelvi megformálás, memorizálás, előadás, vázlat).
9. A stílus (írott nyelvi stílusok [tudományos, publicisztikai, hivatalos, szépirodalmi, valamint levélstílus] és beszélt nyelvi stílusok [társalgási, szónoki és előadói stílus]).
10. A tömegkommunikációs eszközök (információs forradalmak, médiumok, nyomtatott média, film, televízió, rádió, reklám).
11. A pedagógiai kommunikációt elősegítő gyakorlatok és tevékenységek.
12. A csoportmunkát elősegítő kommunikációs gyakorlatok és tevékenységek.

Szakirodalom:

- RÓKA, J. 2002. Kommunikációtan. Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából. Budapest: Századvég Kiadó. ISBN 963 05 9211 30 3.
- HORVÁTHOVÁ, K. – SZŐKÖL, I. 2016. A pedagógia kommunikáció. Komárom: SJE TKK. ISBN 978-80-8122-175-0.
- SZŐKÖL I. – FECSÓ SZ. – SOÓKY M. 2020. Hatékony pedagógiai kommunikáció. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum. ISBN 978-80-565-1450-4.
- ERDÉLYI M. 2011. Esztétika – irodalom – kommunikáció. Dunaszerdahely : Nap Kiadó. ISBN 978-80-8104-037-5.
- RÓKA J. – HOCHÉL, S. 2009. Interkulturális és nemzetközi kommunikáció a globalizálódó világban. Budapest : Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. ISBN 978-963-7340-74-1.
- FODOR L. – GÖNDÖR A. – VÖRÖSNÉ KESZLER E. – NEMÉNYINÉ GYIMESI I. 2007. A kommunikáció alapjai. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó – Oktató és Kiadó Rt. ISBN 963 394 520 8.
- ROSENGREN, K. E. 2004. Kommunikáció. Budapest: Typotex Elektronikus Kiadó Kft. ISBN 963 9326 98 4.
- MCQUAIL, D. 2003. A tömegkommunikáció elmélete. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 564 2.
- GRIFFIN. E. 2001. Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat Kiadó. ISBN 963 9148 52 0.
- NÉMETH E. 2002. Az önismeret és a kommunikációs készség fejlesztése. Budapest: Századvég Kiadó. ISBN 963 9211 31 1.
- BÉRES I. – HORÁNYI Ö. 2001. Társadalmi kommunikáció. Budapest: Osiris. ISBN 963 379 551 6.
- ROEBUCK, CH. (2000) Hatékony kommunikáció. Budapest: Scolar. ISBN 9639093437.
- FERCSIK E. – RAÁTZ J. 1999. Kommunikáció szóban és írásban. Budapest: Krónika Nova Kiadó. ISBN 963 85658 0 2.
- PLÉH, CS. – SÍKLAKI, J. – TERESTYÉNI, T. 2002. Nyelv – kommunikáció – cselekvés. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 379 304 1.
- ARONSON, E. 2003. A társas lény. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. ISBN 9632245865.
- HORÁNYI, Ö. 1977. Kommunikáció I. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. ISBN 963 220 532 4.
- HORÁNYI, Ö. 1978. Kommunikáció II. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó. ISBN 963 220 559 6.

<p>– BAKA, P. 2016. Teljes gőzzel – Steampunk kalauz: Doboztankönyv-fejezet. In: Eruditio – Educatio. 11/4. 61–70. ISSN 1336-8893.</p> <p>– BAKA, P. 2018. A vér ítélete: A Harry Potter-univerzum és a náciizmus analógiái (doboztankönyv-fejezet). In: Módszertani közlöny = Metodički glasnik = Methodological bulletin = Methodologische Mitteilungen. = Metodički glasnik. 8/1. 11–33. ISSN 2217-4540.</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: magyar</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0</p>					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<p>Oktató: PaedDr. Patrik Baka, PhD.</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022</p>					
<p>Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.</p>					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/SLK/22	Tantárgy megnevezése: Kortárs irodalom és kultúra
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgató záró értékelése a szemeszter folyamán elvégzett különböző típusú feladatok eredményéből áll össze. A hallgatók és az oktatók a szemeszter elején kijelölik a tantárgy abszolválásának kereteit. A tantárgy abszolválásának lehetséges moduljai: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató a szemeszter során interaktív kiselőadást tart egy szabadon választott témáról. o Értékelési szempontok: <ul style="list-style-type: none"> # szakszerűség # interaktivitás # a hallgatóság bevonása # formális kritériumok • A hallgató a szemeszter végén lead egy szemináriumi dolgozatot egy szabadon választott témáról a kortárs irodalom és kultúra tárgyköréből. o Értékelési szempontok: <ul style="list-style-type: none"> # szakszerűség # a szakirodalom áttekintése # formai szempontok, nyelvezet, helyesírás A vizsgaidőszakban a hallgató szóbeli vagy írásbeli vizsgát tesz, melyen prezentálja ismereteit, képességeit és kompetenciáit az adott tárgykörből. A hallgató terhelése: 5 kredit = kb. 125 óra (39 óra a tanórákon való részvétel; 21 óra a szakirodalom áttanulmányozása, 15 óra a felkészülés az interaktív kiselőadásra; 15 óra a felkészülés a szemináriumi dolgozatra, 35 óra a felkészülés a vizsgára). Értékelési skála: A (100%–90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), 50% alatt: Fx. Az 50%-ot nem teljesítő hallgató nem kapja meg a kreditszámot.	
Oktatási eredmények: Ismeretek: <ul style="list-style-type: none"> – A hallgató ismeretekkel fog rendelkezni a kortárs magyar és világirodalom fő irányvonalairól. – A hallgató ismerni fogja a kortárs magyar irodalom fő műfajait és trendjeit. 	

- A hallgató meg fogja tudni nevezni a kortárs magyar költészet jellemző jegyeit.
- A hallgató ismeretekkel fog rendelkezni a kortárs magyar és világirodalom oktatásának pedagógiai aspektusairól.

Képességek:

- A hallgató meg fogja tudni határozni a kortárs magyar irodalom helyét a világirodalom kontextusában.
- A hallgató képes lesz tájékozódni az interneten a tantárgy problematikáját illetően.
- A hallgató megérti a kortárs magyar és világirodalom hálózati viszonyainak működését.
- Tanulmányai elvégzése után gyakorlótanár vezetése mellett képes lesz applikálni a kortárs magyar és világirodalom történetéből megszerzett ismereteket a magyar nyelv és világirodalom tantárgy oktatásában.

Kompetenciák:

- A hallgató pozitívan fog hozzáállni a kortárs magyar és világirodalom tárgyköréhez és annak igényes megértésére törekszik. Ebben a szellemben fogja tanítani diákjait is, és interaktív és kooperatív gyakorlatok segítségével tárja majd fel előttük az elemzési módszerek gyakorlati dimenzióját.
- Meg fogja tudni fogalmazni a saját álláspontját, valamint hozzáállását a kortárs kultúrával, illetve a kortárs magyar és világirodalommal kapcsolatos kérdésekhez, képes lesz azokat kritikusan felülvizsgálni és konstruktívan megvédeni.
- A tanulmányai elvégzése után gyakorlótanár vezetése mellett képes lesz elmagyarázni a tanulóknak a kortárs kultúrával, illetve a kortárs magyar és világirodalommal kapcsolatos tananyagot.
- Lépést fog tudni tartani a magyar és világirodalom aktuális fejleményeivel, és képes lesz további szakmai fejlődésre is.

Tantárgy vázlat:

1. Önéletrajzi műfajok a kortárs magyar irodalomban. I. Önéletrajzi regények (pl. Konrád György: Elutazás és hazatérés, 2001, Fenn a hegyen, napfogyatkozáskor, 2003). II. Memoárok (pl. Gergely Ágnes: Két szimpla a Kedvesben 2013, Nádas Péter: Világló részletek, 2017). III. Naplók (pl. Kertész Imre: A végső kocsma, 2014, A néző, 2016, Esterházy Péter: Hasnyálmirigynapló, 2016).
2. Tér és identitás összefüggései a kortárs magyar és világirodalomban, pl. Térey János: Átkelés Budapesten (2014).
3. Női írás és női önreprezentáció a kortárs magyar irodalomban, pl. Szabó T. Anna: Elhagy (2006), Erdős Virág: Eurüdiké (2007). Tóth Krisztina: Pixel (2011), Világadapter (2016). Takács Zsuzsa: A Vak Remény (2018).
4. Transzkulturalitás a kortárs magyar és világirodalomban (pl. Gergely Ágnes és Uri Asaf költészete).
5. A kortárs magyar költészet jellegzetességei és trendjei (pl. Oravecz Imre, Kovács András Ferenc, Parti Nagy Lajos, Borbély Szilárd, Háy János, Lanczkor Gábor, Krusovszky Dénes költészete).
6. A kortárs magyar dráma (pl. Parti Nagy Lajos: Ibusár, 1992, Térey János: A Nibelung-lakópark, 2004, Borbély Szilárd: Míg alszik szívünk Jézuskája. Betlehemes misztérium, 2005, Nádas Péter: Szirénének, 2010, Esterházy Péter drámái).
7. Korunk aktuális kérdéseinek lecsapódása az irodalomban. Irodalom és ökológia, irodalom és klímaválság.
8. A kortárs irodalom és az ideológia. Szociális egyenlenségek, rasszizmus, gender.
9. Alternatív világok a kortárs irodalomban és kultúrában. Spekulatív fikció.
10. A kortárs irodalom hálózati viszonyai – komplexitás, technológia, szorongás.
11. A kortárs irodalom és az online világ. Irodalom és sport.

12. Irodalom és járvány. Irodalom és posztapokalipszis.

Szakirodalom:

- POLGÁR, A. 2021. A másik tekintet. Kisebbség, mítosz, idegenség a finn, magyar és szlovákiai magyar irodalomban. Dunajská Streda: MEDIA NOVA M-Nap Kiadó. ISBN 978 80 8104 096 2
- NÉMETH, Z. 2012. A posztmodern magyar irodalom hármassztratégiája. Bratislava: Kalligram. ISBN 978 80 8101 640 0.
- H. NAGY, P. A negyedik: Kiegészítés Németh Zoltán A posztmodern magyar irodalom hármassztratégiája című könyvéhez. Opus, 7. évf., 1. sz., 76-88. ISSN 1338-0265.
- GÁCS Anna (red.) 2003. Egytucat. Kortárs magyar írók női szemmel. Budapest: Kijárat. ISBN 963 9136 82 4.
- H. NAGY, P. - KESERŰ, J. (red.) 2011. Kontrafaktumok: Spekulatív fikció és irodalom. Komárno: UJS. ISBN 978 80 8122 014 2.
- KESERŰ, J. 2021. Lehetnek sárkányaid is. Budapest. Prae. ISBN 978 615 6199 15 7.
- H. NAGY, P. 2021. Költészet és szövegköziség: Verstechnológiai paradigmaváltás a 20. század végi magyar lírában. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978 80 8122 3860.
- H. NAGY, P. 2020. Karanténkultúra és járványvilág. Budapest: Prae. ISBN 978 615 6199 03 4.
- H. NAGY, P. 2021. Karanténkultúra: A folytatás. Budapest: Prae. ISBN 978 615 6199 24 9.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Péter Nagy, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/LXA/22	Tantárgy megnevezése: Lexikográfia - szótárak a magyar nyelv oktatásában
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A tantárgy sikeres teljesítésének általános feltételei: a hallgató aktív részvétele a szemináriumokon és gyakorlatokon, a hallgató részvétele a kiadott feladatokban és a szemináriumok és gyakorlatok során folytatott vitákban való részvétel, beszámoló készítése és benyújtása, valamint annak (szóbeli) bemutatása, a záróvizsga (írásbeli teszt) sikeres teljesítése. A félév során a hallgató a lexikográfia egy adott témakörében előadást tart (20 pont, azaz a teljes jegy 40%-a). A félév végén a hallgató írásbeli tesztet ír a kurzus elméleti részéből (30 pont, azaz a teljes jegy 60%-a). A teszt csak akkor fogadható el, ha a tanuló legalább 15 pontot ér el. Az előadás akkor lesz elfogadható (E), ha a hallgató legalább 10 pontot elér. A maximális pontszám 50 pont (20 pont a dolgozatért, 30 pont a tesztért).</p> <p>A referátum és a szóbeli előadás értékelési kritériumai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A referátum tartalma: témaválasztás, a referátum célja, a szakirodalommal való munka, következtetések levonása, kidolgozás stb. (10 pont) - verbális és nem verbális kifejezésmód: logikus és szisztematikus előadásmód, az előadásmód tisztasága, kifejezésmód, szemkontaktus stb. (5 pont). - vizuális, akusztikus, audiovizuális eszközök használata: digitális prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, képek stb.), rövid felvételek, videók stb. (5 pont). <p>Értékelési skála: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx. Nem kaphat kreditet az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot.</p> <p>A hallgató teljes munkaterhe (2 kredit = 50 óra): gyakorlatokon és a szemináriumokon való részvétel (29 óra), beszámoló készítése és bemutatása (10 óra), az írásbeli vizsgára való felkészülés (11 óra).</p>	
<p>Oktatási eredmények:</p> <p>Ismeretek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató alapvető ismereteket szerez a lexikográfiával és a szótárakkal való munkával kapcsolatban. - A hallgató képes lesz felsorolni a lexikográfia alapvető szakkifejezéseit. - A hallgató megismeri a lexikográfia alapvető adatait, fogalmait, elveit, elméleti és módszertani alapelveit. 	

- A hallgató képes lesz értékelni és megnevezni a nyelv lexikai síkjának szerepét az interdiszciplináris és a szakmai gondolkodás szempontjából.– Prehlbi svoje vedomosti v teoriji a praxi pri používaní lexikologických a lexikografických systémov a faktov, oboznámi sa s najdôležitejšími monolingválnymi slovníkmi.

Készségek:

- Az elsajátított ismeretek alapján a hallgató képes lesz a lexikográfia terminológiai-fogalmi apparátusának kognitív megértésére.

- A tanuló képes lesz helyesen használni a szótárakat és a lexikai korpuszokat.

- A diploma megszerzése után a hallgató képes lesz arra, hogy a lexikográfia területén megszerzett ismereteket a magyar nyelv és irodalom tantárgy oktatásában alkalmazza.

Kompetenciák:

- A hallgató társadalmilag elfogadott állampolgári attitűdöket alakít ki, és pozitív hozzáállást tanúsít a szakmájával és a célcsoportjával szemben.

- A hallgató képes lesz a magyar lexikográfia területén saját véleményét és attitűdjét megfogalmazni, kritikusan felülvizsgálni és konstruktívan megvédeni.

- Jártas lesz a pedagógiai munka kérdéseiben az oktatott populációval összefüggésben.

- A hallgató képes lesz megérteni, elmagyarázni és funkcionálisan felhasználni a tananyag tartalma keretében elsajátított ismereteket, és képes lesz kedvező légkört teremteni ahhoz, hogy a tanulók a tanítási munkájuk során elsajátítsák ezeket az ismereteket.

- A hallgató képes lesz a lexikográfia aktuális fejleményeivel való kapcsolattartásra és saját szakmai fejlődésének hatékony követésére.

Tantárgy vázlata:

1. A lexikográfia általános jellemzői és területei. A szókincsrendszer feltárása

2. A lexikográfia története

3. Szótártípusok: nyelvészeti szótár, szakszótár, vegyes típusú szótárak.

4. Lexikográfiai terminológia. A szócikkek felépítése - egymásba ágyazás, a minősítők problémái

5. Alapvető lexikográfiai művekkel való munka

6. Az egy nyelvű értelmező szótár elmélete és gyakorlata

7. Diakron lexikográfia

8. Szófejtő lexikográfia

9. A nyelvjárási szótárak sajátos helyzete

10. Lexikográfia és korpusznyelvészet

11. A lexikográfia alapelvei és aktuális feladatai

12. A lexikográfiai ismeretek felhasználása a magyar nyelvoktatásban

Szakirodalom:

- EÖRY, V. (ed.) 2013. Értelmező szótár. Értelmezések, példamondatok, szinonimák, ellentétek, szólások, közmondások, etimológiák, nyelvhasználati tanácsok és fogalomköri csoportok. 1-2. kötet. Budapest: TINTA Könyvkiadó. ISBN 978-963-7094-72-9.

- GECSŐ, T. 1999. Lexikális jelentés, aktuális jelentés. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 860 901 x

- GECSŐ, T. 1999. Poliszémia, homonímia. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 963 860 131 0

- KESZLER, B. 2000. Magyar grammatika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 195 880 9

- SZABÓ, D. – KIS, T. 2012. Szlang és lexikográfia. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó. ISBN 978-963-318-240-6.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: PaedDr. Tamás Török, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ PPX4/22	Tantárgy megnevezése: Pedagógiai gyakorlat IV.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 20 A tanulmányok ideje alatt: 260 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A záró értékelés portfólió jellegű, a pedagógiai gyakorlat alatt kialakított segédanyagokon alapszik. A tantárgy abszolválásának feltételeit A pedagógiai gyakorlat alapelvei az SJE TTK-n című dékáni rendelet szabályozza. A hallgató köteles ezen dokumentum aktív pedagógiai gyakorlatra (PPX4) vonatkozó részei szerint eljárni. A portfólió kötelező részei: <ul style="list-style-type: none"> • A pedagógiai gyakorlat teljesítését igazoló (kitöltött) jegyzőkönyv • A megfigyelt tanórák elemzése és a kitöltött megfigyelői ívek • A letanított órák óravázlata, értékelése, elemzése • A pedagógiai gyakorlat egyéb dokumentumai, mellékletek A tantárgy értékelése: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Fx értékelés abban az esetben adható, ha a hallgató az összpontszám kevesebb mint 50%-át éri el. A hallgató terhelése: 2 kredit = 50 óra (20 óra pedagógiai gyakorlat: 5 óra hospitáció, 5 óra elemzés (a megfigyelt óráké), 5 óra tanítás, 5 óra elemzés (a letanított óráké)); 30 óra felkészülés: felkészülés a pedagógiai gyakorlatra – konzultáció a gyakorlótanárral, felkészülés az órahallgatásra, felkészülés a letanítandó órákra, a portfólió és a dokumentáció elkészítése)	
Oktatási eredmények: Ismeretek: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes megfigyelni és elemezni a felső tagozatos és középiskolás aktivitásokat. • A hallgató képes szakszerűen értékelni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes dokumentálni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes tájékozódni az iskolai dokumentumokban. • A hallgató ismeri az iskola személyzeti struktúráját és anyagi felszereltségét. • A hallgató tisztában van a tanár specifikus tevékenységeivel a tanítási órák folyamán. • A hallgató ismeri és érti az alap- és középiskolák környezetét, kultúráját, tevékenységének szervezését. 	

Készségek:

- Képes azonosítani a személyiség szerkezeti elemeinek különböző megnyilvánulásait, a tanuló pszichológiai folyamatait a tanítás folyamatában és a társadalmi interakciókban..
- Ismeri a tanár sajátos tevékenységeit a nap folyamán, az osztályteremben és a szakterületéhez tartozó tantárgyak tanítása során az általános és középiskolában.
- Meghatározza a tanár által megfogalmazott tanítási célokat, az ezek eléréséhez használt eljárásokat és a célok elérésének mértékét.
- Tudja azonosítani az óra során alkalmazott tanítási módszereket.
- Ismerteti a tanítási folyamatban használt didaktikai segédeszközöket, kommunikációs technológiákat és eszközöket, valamint a számítógépek, interaktív táblák, az internet, speciális oktatási programok és szoftverek, dinamikus rendszerek, interaktív tananyagok és portálok alkalmazásának lehetőségeit a szakterületéhez tartozó tantárgyak oktatásában.
- Ismerteti a tanulói értékelés folyamatait a tanítási folyamatban.
- Meghatározza a tanár tanítási és kommunikációs stílusát, valamint szakmai készségeit.
- Képes feldolgozni, értékelni és reflektálni a megfigyelés eredményeit az oktatáselmélet összefüggésében.
- A tanuló felismeri saját kompetenciaszintjét.
- A hallgató képes a gyakori szakmai problémák azonosítására, a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati háttér felkutatására, megfogalmazására és megoldására (gyakorlati eljárások alkalmazásával a gyakorlatban).
- Képes felismerni a tehetséges tanulókat, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanulókat, a hátrányos helyzetű tanulókat, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a különleges bánásmódot igénylő tanulókat, hogy megfelelő tanácsadást nyújtson számukra a munkaerőpiacra való belépéssel kapcsolatban.
- Képes a kreativitás, az önállóság, az individualizáció és az alternativitás elemeit tartalmazó tanítási óra didaktikailag helyes írásbeli előkészítésére (annak minden összetevőjével együtt).
- Képes saját írásos előkészületéről konzultálni a gyakorlótanárral.
- Képes megfelelően előkészíteni, letanítani és értékelni egy adott tanórát.
- A tanuló képes dokumentálni az eredményeket, szakszerűen leírni a reflexiót és az önreflexiót a tervezett, előkészített, végrehajtott és értékelt órával kapcsolatban.

Kompetenciák:

- Állást foglal a megfigyelt jelenségekről a korábbi elméleti ismeretek alapján.
- Önreflexiót folytat, és fogadja a visszajelzéseket a saját teljesítményéről a tanulóktól, a kollégáktól és a gyakorlótanároktól.
- Felelősen mutatja be saját személyiségjegyeit, kommunikációs stílusát, értékeit és szakmai készségeit.
- Visszajelzést ad és értékeli a tanulók tanulási eredményeit a megfelelő oktatási szintre vonatkozó értékelési elvekkel összhangban.
- Elősegíti a tanulók közötti interakciót.
- Elfogadja a tanulók egyéniségének megnyilvánulásait az iskolai osztályon belüli formális társadalmi csoport kontextusában, a tanulók tanulásának sajátosságait, a sajátos oktatási szükségleteket, és a differenciálás elemeit alkalmazza a tanításban.
- A szakterületének diszciplináris-didaktikai elmélete által optimalizált oktatási módszereket, stratégiákat, forrásokat és segédeszközöket, valamint információs és kommunikációs technológiákat alkalmazva valósítja meg a tantermi oktatást.
- Megérti a tanítási elvek, a következmények és a tanulás hatékonysága közötti kapcsolatot.
- Reflektál saját pedagógiai készségeire.

- A hallgató képes lesz a tanári hivatással kapcsolatos önismeret célzott fejlesztésére.
- A hallgató képes lesz önállóan olyan tevékenységeket tervezni, amelyek a tanári szakmával összefüggésben bővítik az ismereteket.
- A hallgató képes lesz a bizalomteljes, segítőkész, bátorító, figyelmes, elfogadó magatartás, nyitottság légkörének megteremtésére, mások munkatílusának felismerésére és kezelésére.
- Optimalizálja a tanulócsoporthat (iskolai osztályterem) légkörét, és a szabályok betartásának és a biztonságos munkakörülményeknek az alkalmazásával, valamint a tanulók motiválásának és aktivizálásának módszereivel ösztönző és nem fenyegető környezetet teremt a tanulók tanításához és tanulásához.

Tantárgy vázlata:

Egy gyakorló általános és középiskola külső és belső környezetének megfigyelése és értékelése. Az osztály és az iskola pedagógiai dokumentációjának megismerése és az azzal való munka. A feltételek megteremtésének, a tanórák végrehajtásának és értékelésének megfigyelése az általános iskola felső tagozatán és a középiskolákban. A megfigyelt órák szakmai elemzése a gyakorlótanárral együtt. Az egyes megfigyelt órák folyamatának és eredményeinek dokumentálása. Didaktikai eljárások az írásbeli előkészületek elkészítéséhez (annak minden összetevőjével), konzultáció a gyakorlótanárral. A tanóra megvalósításához szükséges feltételek előkészítése. A megtervezett és előkészített tanóra végrehajtása innovatív stratégiák alkalmazásával, az általános és középiskolák megfelelő oktatási eszközeinek felhasználásával. A tanóra értékelése tervezett és kiválasztott módszerekkel és értékelési eszközökkel a saját szemszögéből, a tanulók szemszögéből (és az önértékelés elemeivel). Szakmai elemzés a gyakorlótanárral: a felkészülés és annak felhasználásának dokumentálása, értékelése, valamint az óra egyéb összetevői. A lehallgatott órák portfóliójának elkészítése az összes összetevőjével együtt, előre meghatározott kritériumok alapján a tanítási gyakorlat vezetője által, az autonómia és az alternativitás alkalmazásával, a didaktika aktuális trendjei alapján.

Szakirodalom:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése					
Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ PPX5/22	Tantárgy megnevezése: Pedagógiai gyakorlat V.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 20 A tanulmányok ideje alatt: 260 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A záró értékelés portfólió jellegű, a pedagógiai gyakorlat alatt kialakított segédanyagokon alapszik. A tantárgy abszolválásának feltételeit A pedagógiai gyakorlat alapelvei az SJE TTK-n című dékáni rendelet szabályozza. A hallgató köteles ezen dokumentum aktív pedagógiai gyakorlatra (PPX5) vonatkozó részei szerint eljárni. A portfólió kötelező részei: <ul style="list-style-type: none"> • A pedagógiai gyakorlat teljesítését igazoló (kitöltött) jegyzőkönyv • A megfigyelt tanórák elemzése és a kitöltött megfigyelői ívek • A letanított órák óravázlata, értékelése, elemzése • A pedagógiai gyakorlat egyéb dokumentumai, mellékletek A tantárgy értékelése: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Fx értékelés abban az esetben adható, ha a hallgató az összpontszám kevesebb mint 50%-át éri el. A hallgató terhelése: 2 kredit = 50 óra (20 óra pedagógiai gyakorlat: 5 óra hospitáció, 5 óra elemzés (a megfigyelt óráké), 5 óra tanítás, 5 óra elemzés (a letanított óráké)); 30 óra felkészülés: felkészülés a pedagógiai gyakorlatra – konzultáció a gyakorlótanárral, felkészülés az órahallgatásra, felkészülés a letanítandó órákra, a portfólió és a dokumentáció elkészítése)	
Oktatási eredmények: Ismeretek: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes megfigyelni és elemezni a felső tagozatos és középiskolás aktivitásokat. • A hallgató képes szakszerűen értékelni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes dokumentálni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes tájékozódni az iskolai dokumentumokban. • A hallgató ismeri az iskola személyzeti struktúráját és anyagi felszereltségét. • A hallgató tisztában van a tanár specifikus tevékenységeivel a tanítási órák folyamán. • A hallgató ismeri és érti az alap- és középiskolák környezetét, kultúráját, tevékenységének szervezését. 	

Készségek:

- Képes azonosítani a személyiség szerkezeti elemeinek különböző megnyilvánulásait, a tanuló pszichológiai folyamatait a tanítás folyamatában és a társadalmi interakciókban.
- Ismeri a tanár sajátos tevékenységeit a nap folyamán, az osztályteremben és a szakterületéhez tartozó tantárgyak tanítása során az általános és középiskolában.
- Meghatározza a tanár által megfogalmazott tanítási célokat, az ezek eléréséhez használt eljárásokat és a célok elérésének mértékét.
- Tudja azonosítani az óra során alkalmazott tanítási módszereket.
- Ismerteti a tanítási folyamatban használt didaktikai segédeszközöket, kommunikációs technológiákat és eszközöket, valamint a számítógépek, interaktív táblák, az internet, speciális oktatási programok és szoftverek, dinamikus rendszerek, interaktív tananyagok és portálok alkalmazásának lehetőségeit a szakterületéhez tartozó tantárgyak oktatásában.
- Ismerteti a tanulói értékelés folyamatait a tanítási folyamatban.
- Meghatározza a tanár tanítási és kommunikációs stílusát, valamint szakmai készségeit.
- Képes feldolgozni, értékelni és reflektálni a megfigyelés eredményeit az oktatáselmélet összefüggésében.
- A tanuló felismeri saját kompetenciaszintjét.
- A hallgató képes a gyakori szakmai problémák azonosítására, a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati háttér felkutatására, megfogalmazására és megoldására (gyakorlati eljárások alkalmazásával a gyakorlatban).
- Képes felismerni a tehetséges tanulókat, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanulókat, a hátrányos helyzetű tanulókat, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a különleges bánásmódot igénylő tanulókat, hogy megfelelő tanácsadást nyújtson számukra a munkaerőpiacra való belépéssel kapcsolatban.
- Képes a kreativitás, az önállóság, az individualizáció és az alternativitás elemeit tartalmazó tanítási óra didaktikailag helyes írásbeli előkészítésére (annak minden összetevőjével együtt).
- Képes saját írásos előkészületéről konzultálni a gyakorlótanárral.
- Képes megfelelően előkészíteni, letanítani és értékelni egy adott tanórát.
- A tanuló képes dokumentálni az eredményeket, szakszerűen leírni a reflexiót és az önreflexiót a tervezett, előkészített, végrehajtott és értékelt órával kapcsolatban.

Kompetenciák:

- Állást foglal a megfigyelt jelenségekről a korábbi elméleti ismeretek alapján.
- Önreflexiót folytat, és fogadja a visszajelzéseket a saját teljesítményéről a tanulóktól, a kollégáktól és a gyakorlótanároktól.
- Felelősen mutatja be saját személyiségjegyeit, kommunikációs stílusát, értékeit és szakmai készségeit.
- Visszajelzést ad és értékeli a tanulók tanulási eredményeit a megfelelő oktatási szintre vonatkozó értékelési elvekkel összhangban.
- Elősegíti a tanulók közötti interakciót.
- Elfogadja a tanulók egyéniségének megnyilvánulásait az iskolai osztályon belüli formális társadalmi csoport kontextusában, a tanulók tanulásának sajátosságait, a sajátos oktatási szükségleteket, és a differenciálás elemeit alkalmazza a tanításban.
- A szakterületének diszciplináris-didaktikai elmélete által optimalizált oktatási módszereket, stratégiákat, forrásokat és segédeszközöket, valamint információs és kommunikációs technológiákat alkalmazva valósítja meg a tantermi oktatást.
- Megérti a tanítási elvek, a következmények és a tanulás hatékonysága közötti kapcsolatot.
- Reflektál saját pedagógiai készségeire.

- A hallgató képes lesz a tanári hivatással kapcsolatos önismeret célzott fejlesztésére.
- A hallgató képes lesz önállóan olyan tevékenységeket tervezni, amelyek a tanári szakmával összefüggésben bővítik az ismereteket.
- A hallgató képes lesz a bizalomteljes, segítőkész, bátorító, figyelmes, elfogadó magatartás, nyitottság légkörének megteremtésére, mások munkatílusának felismerésére és kezelésére.
- Optimalizálja a tanulócsoporthat (iskolai osztályterem) légkörét, és a szabályok betartásának és a biztonságos munkakörülményeknek az alkalmazásával, valamint a tanulók motiválásának és aktivizálásának módszereivel ösztönző és nem fenyegető környezetet teremt a tanulók tanításához és tanulásához.

Tantárgy vázlata:

Egy gyakorló általános és középiskola külső és belső környezetének megfigyelése és értékelése. Az osztály és az iskola pedagógiai dokumentációjának megismerése és az azzal való munka. A feltételek megteremtésének, a tanórák végrehajtásának és értékelésének megfigyelése az általános iskola felső tagozatán és a középiskolákban. A megfigyelt órák szakmai elemzése a gyakorlótanárral együtt. Az egyes megfigyelt órák folyamatának és eredményeinek dokumentálása. Didaktikai eljárások az írásbeli előkészületek elkészítéséhez (annak minden összetevőjével), konzultáció a gyakorlótanárral. A tanóra megvalósításához szükséges feltételek előkészítése. A megtervezett és előkészített tanóra végrehajtása innovatív stratégiák alkalmazásával, az általános és középiskolák megfelelő oktatási eszközeinek felhasználásával. A tanóra értékelése tervezett és kiválasztott módszerekkel és értékelési eszközökkel a saját szemszögéből, a tanulók szemszögéből (és az önértékelés elemeivel). Szakmai elemzés a gyakorlótanárral: a felkészülés és annak felhasználásának dokumentálása, értékelése, valamint az óra egyéb összetevői. A lehallgatott órák portfóliójának elkészítése az összes összetevőjével együtt, előre meghatározott kritériumok alapján a tanítási gyakorlat vezetője által, az autonómia és az alternativitás alkalmazásával, a didaktika aktuális trendjei alapján.

Szakirodalom:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf

Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf

Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).

Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS

Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése					
Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ PPX6/22	Tantárgy megnevezése: Pedagógiai gyakorlat VI.
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 40 A tanulmányok ideje alatt: 520 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 4.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A záró értékelés portfólió jellegű, a pedagógiai gyakorlat alatt kialakított segédanyagokon alapszik. A tantárgy abszolválásának feltételeit A pedagógiai gyakorlat alapelvei az SJE TTK-n című dékáni rendelet szabályozza. A hallgató köteles ezen dokumentum aktív pedagógiai gyakorlatra (PPX5) vonatkozó részei szerint eljárni. A portfólió kötelező részei: <ul style="list-style-type: none"> • A pedagógiai gyakorlat teljesítését igazoló (kitöltött) jegyzőkönyv • A megfigyelt tanórák elemzése és a kitöltött megfigyelői ívek • A letanított órák óravázlata, értékelése, elemzése • A pedagógiai gyakorlat egyéb dokumentumai, mellékletek A tantárgy értékelése: A 100-90%, B 89-80%, C 79-70%, D 69-60%, E 59-50%. Fx értékelés abban az esetben adható, ha a hallgató az összpontszám kevesebb mint 50%-át éri el. A hallgató terhelése: 4 kredit = 100 óra (40 óra pedagógiai gyakorlat: 10 óra hospitáció, 10 óra elemzés (a megfigyelt óráké), 10 óra tanítás, 10 óra elemzés (a letanított óráké); 60 óra felkészülés: felkészülés a pedagógiai gyakorlatra – konzultáció a gyakorlótanárral, felkészülés az órahallgatásra, felkészülés a letanítandó órákra, a portfólió és a dokumentáció elkészítése)	
Oktatási eredmények: Ismeretek: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes megfigyelni és elemezni a felső tagozatos és középiskolás aktivitásokat. • A hallgató képes szakszerűen értékelni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes dokumentálni a megfigyelt felső tagozatos és középiskolás tevékenységeket és aktivitásokat. • A hallgató képes tájékozódni az iskolai dokumentumokban. • A hallgató ismeri az iskola személyzeti struktúráját és anyagi felszereltségét. • A hallgató tisztában van a tanár specifikus tevékenységeivel a tanítási órák folyamán. • A hallgató ismeri és érti az alap- és középiskolák környezetét, kultúráját, tevékenységének szervezését. 	

Készségek:

- Képes azonosítani a személyiség szerkezeti elemeinek különböző megnyilvánulásait, a tanuló pszichológiai folyamatait a tanítás folyamatában és a társadalmi interakciókban.
- Ismeri a tanár sajátos tevékenységeit a nap folyamán, az osztályteremben és a szakterületéhez tartozó tantárgyak tanítása során az általános és középiskolában.
- Meghatározza a tanár által megfogalmazott tanítási célokat, az ezek eléréséhez használt eljárásokat és a célok elérésének mértékét.
- Tudja azonosítani az óra során alkalmazott tanítási módszereket.
- Ismerteti a tanítási folyamatban használt didaktikai segédeszközöket, kommunikációs technológiákat és eszközöket, valamint a számítógépek, interaktív táblák, az internet, speciális oktatási programok és szoftverek, dinamikus rendszerek, interaktív tananyagok és portálok alkalmazásának lehetőségeit a szakterületéhez tartozó tantárgyak oktatásában.
- Ismerteti a tanulói értékelés folyamatait a tanítási folyamatban.
- Meghatározza a tanár tanítási és kommunikációs stílusát, valamint szakmai készségeit.
- Képes feldolgozni, értékelni és reflektálni a megfigyelés eredményeit az oktatáselmélet összefüggésében.
- A tanuló felismeri saját kompetenciaszintjét.
- A hallgató képes a gyakori szakmai problémák azonosítására, a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati háttér felkutatására, megfogalmazására és megoldására (gyakorlati eljárások alkalmazásával a gyakorlatban).
- Képes felismerni a tehetséges tanulókat, a nehézségekkel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanulókat, a hátrányos helyzetű tanulókat, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat és a különleges bánásmódot igénylő tanulókat, hogy megfelelő tanácsadást nyújtson számukra a munkaerőpiacra való belépéssel kapcsolatban.
- Képes a kreativitás, az önállóság, az individualizáció és az alternativitás elemeit tartalmazó tanítási óra didaktikailag helyes írásbeli előkészítésére (annak minden összetevőjével együtt).
- Képes saját írásos előkészületéről konzultálni a gyakorlótanárral.
- Képes megfelelően előkészíteni, letanítani és értékelni egy adott tanórát.
- A tanuló képes dokumentálni az eredményeket, szakszerűen leírni a reflexiót és az önreflexiót a tervezett, előkészített, végrehajtott és értékelt órával kapcsolatban.

Kompetenciák:

- Állást foglal a megfigyelt jelenségekről a korábbi elméleti ismeretek alapján.
- Önreflexiót folytat, és fogadja a visszajelzéseket a saját teljesítményéről a tanulóktól, a kollégáktól és a gyakorlótanároktól.
- Felelősen mutatja be saját személyiségjegyeit, kommunikációs stílusát, értékeit és szakmai készségeit.
- Visszajelzést ad és értékeli a tanulók tanulási eredményeit a megfelelő oktatási szintre vonatkozó értékelési elvekkel összhangban.
- Elősegíti a tanulók közötti interakciót.
- Elfogadja a tanulók egyéniségének megnyilvánulásait az iskolai osztályon belüli formális társadalmi csoport kontextusában, a tanulók tanulásának sajátosságait, a sajátos oktatási szükségleteket, és a differenciálás elemeit alkalmazza a tanításban.
- A szakterületének diszciplináris-didaktikai elmélete által optimalizált oktatási módszereket, stratégiákat, forrásokat és segédeszközöket, valamint információs és kommunikációs technológiákat alkalmazva valósítja meg a tantermi oktatást.
- Megérti a tanítási elvek, a következmények és a tanulás hatékonysága közötti kapcsolatot.
- Reflektál saját pedagógiai készségeire.

- A hallgató képes lesz a tanári hivatással kapcsolatos önismeret célzott fejlesztésére.
- A hallgató képes lesz önállóan olyan tevékenységeket tervezni, amelyek a tanári szakmával összefüggésben bővítik az ismereteket.
- A hallgató képes lesz a bizalomteljes, segítőkész, bátorító, figyelmes, elfogadó magatartás, nyitottság légkörének megteremtésére, mások munkatílusának felismerésére és kezelésére.
- Optimalizálja a tanulócsoporthat (iskolai osztályterem) légkörét, és a szabályok betartásának és a biztonságos munkakörülményeknek az alkalmazásával, valamint a tanulók motiválásának és aktivizálásának módszereivel ösztönző és nem fenyegető környezetet teremt a tanulók tanításához és tanulásához.

Tantárgy vázlata:

Egy gyakorló általános és középiskola külső és belső környezetének megfigyelése és értékelése. Az osztály és az iskola pedagógiai dokumentációjának megismerése és az azzal való munka. A feltételek megteremtésének, a tanórák végrehajtásának és értékelésének megfigyelése az általános iskola felső tagozatán és a középiskolákban. A megfigyelt órák szakmai elemzése a gyakorlótanárral együtt. Az egyes megfigyelt órák folyamatának és eredményeinek dokumentálása. Didaktikai eljárások az írásbeli előkészületek elkészítéséhez (annak minden összetevőjével), konzultáció a gyakorlótanárral. A tanóra megvalósításához szükséges feltételek előkészítése. A megtervezett és előkészített tanóra végrehajtása innovatív stratégiák alkalmazásával, az általános és középiskolák megfelelő oktatási eszközeinek felhasználásával. A tanóra értékelése tervezett és kiválasztott módszerekkel és értékelési eszközökkel a saját szemszögéből, a tanulók szemszögéből (és az önértékelés elemeivel). Szakmai elemzés a gyakorlótanárral: a felkészülés és annak felhasználásának dokumentálása, értékelése, valamint az óra egyéb összetevői. A lehallgatott órák portfóliójának elkészítése az összes összetevőjével együtt, előre meghatározott kritériumok alapján a tanítási gyakorlat vezetője által, az autonómia és az alternativitás alkalmazásával, a didaktika aktuális trendjei alapján.

Szakirodalom:

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced2_spu_uprava.pdf
 Štátny vzdelávací program pre gymnázia v Slovenskej republike ISCED 3A – Vyššie sekundárne vzdelávanie. https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/isced3_spu_uprava.pdf
 Zákon č. 245/2008 Z. z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Bratislava : MŠ SR, 2008 (respektíve aktuálny školský zákon).
 Aktuálny vnútorný predpis UJS: Zásady realizácie pedagogickej praxe na Pedagogickej fakulte UJS
 Gadušová, Z. a kol.: Mentor Training : Ostrava : Ostravská univerzita, 2021. - online, 268 s. - ISBN 978-80-7599-294-9.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése					
Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Szabolcs Simon, PhD., PaedDr. Tamás Török, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ŠAR/22	Tantárgy megnevezése: Stilisztika és retorika
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgató értékelése néhány összetevőből áll (100 pont/100%). A hallgatók az oktatóval együttműködve a szemeszter elején meghatározzák a tárgy abszolválásának követelményrendszerét. A tárgy abszolválásának moduljai: prezentáció, írásbeli munka, szóbeli vagy írásbeli vizsga A hallgató a szemeszter folyamán referátumot/interaktív prezentációt mutat be. A referátumért/prezentációért legfeljebb 25 pontot kaphat. Az értékelés kritériumai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szakszerűség, a szakterminológia adekvát használata (15 pont) • a szakirodalommal való munka (5 pont) • kultivált szaknyelvhasználat, helyesírás, a prezentáció formája (5 pont) <p>A vizsgaidőszakban a hallgató szóbeli vagy írásbeli vizsgát tesz (számot ad szakismereteiről, képességeiről, attitűdjeiről, ill. a tárgyhoz való felelősségteljes viszonyulásáról). A szóbeli/írásbeli vizsgán legfeljebb 50 pont érhető el. A vizsga csak abban az esetben tekinthető sikeresen abszolváltnak, ha a hallgató legalább 25 pontot elér. A hallgató terhelése (3 kredit=75 munkaóra): a szemináriumokon való részvétel (26 óra), önálló stúdium, a szemináriumokra való felkészülés (19 óra), a referátum elkészítése és prezentálása (15 óra), a vizsgára való felkészülés (15 óra). Értékelési fokozat: A (100% – 90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), pod 50%: Fx. Az 50% alatt teljesítő hallgató nem kaphat kreditpontokat a tárgy abszolválásáért.</p>	
<p>Oktatási eredmények: Ismeretek: A hallgató a tantárgy abszolválásával ismereteket szerez a retorika és a stilisztika tárgyköréből. Áttekintést kap a szónoki beszéd és egyéb megnyilatkozások sajátosságairól. A megszerzett ismeretek a hallgató számára kiinduló elméleti alapot jelentenek a különféle típusú retorikai szövegek elemzéséhez szükséges gyakorlati készségekhez. Készségek: – A hallgató képes tájékozódni a különféle típusú írott és beszélt retorikai megnyilatkozásokban, és képes azokat retorikai és stilisztikai szempontból elemezni.</p>	

- A hallgató képes átlátni a szövegek alkotásának és befogadásának összefüggéseit.
- A hallgató képes szóbeli beszédet készíteni.
- A hallgató képes a tanulók készségeinek fejlesztésére retorikai szövegek értelmezésében és megalkotásában.

Kompetenciák:

- A hallgató képes megindokolni saját pedagógiai tevékenységét a stilisztika és retorika tárgyban szerzett ismeretei tanításában/alkalmazásában, valamint képes azokat átértékelni vagy konstruktív módon megvédeni.
- A hallgató kompetenssé válik azon tevékenységek megtervezésében, amelyek támogatják a hatékony és tudatos nyelvi (szóbeli, írásbeli) és nonverbális kommunikációt, valamint képes fejleszteni tanulóinak kritikus gondolkodásmódját.
- A hallgató tudatosítja a tanári kommunikáció jelentőségét.
- A hallgató képes tudományos kérdéseket önállóan megfogalmazni, azokat összefüggéseikben látva elemzően gondolkodni a meghatározott problémáról.
- A hallgató képessé válik pedagógiai munka végzésére a képzésben részt vevő tanulók társadalmi beágyazottságának tudatosításával.
- A hallgató tudatában lesz a különösen tehetséges tanulókkal való speciális bánásmódból adódó feladatoknak.
- A hallgató képes lesz folyamatosan erősíteni a hallgatók kulturális identitását.
- A hallgató képes lesz a retorika és stilisztika új tudományos eredményeit követni és befogadni.
- A hallgató képes lesz az oktató-nevelő folyamat realizálásában az inkluzív oktatás feltételei mellett hatékonyan együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és egyéb szakemberekkel, ill. azok szakmai ajánlásai és határozatai szerint eljárni.
- A hallgatónak folyamatosan igénye lesz saját szakmai fejlődésének folytatására.

Tantárgy vázlat:

1. A retorika ókori megalapozása
2. A retorikai elmélet kezdetei (Gorgias, Phaidros)
3. Arisztotelész retorikai-stilisztikai elmélete. Cicero, Quintilianus, Augustinus
4. A retorikai szituáció. A szóbeli beszéd fajtái. A szóbeli beszéd szerkezete
5. A szóbeli beszéd elkészítésének lépései: inventio, dispositio, elocutio, memoria, pronuntiatio
6. A nyelvi stílus kialakítása. A nyelvi stílus meghatározásának módjai (választás, elrendezés, másodlagos, járulékos közlemény, többlet, eltérés)
7. A nyelv stilisztikai rétegződése és a funkcionális stílusok elmélete
8. Elsődleges funkcionális stílusok – beszélt nyelvi, ismeretterjesztő/tudományos. hivatali/hivatalos, szépirodalmi stílus
9. Trópusok (szóképek) és figurák (alakzatok) és funkcióik a szövegekben
10. Retorikai és nem retorikai bizonyítékok. Manipuláció és meggyőzés
11. A szövegek meghangosításának, előadásának technikája formális helyzetekben nyilvánosság előtt
12. A szöveg retorikai-stilisztikai elemzése. A retorikai-stilisztikai ismeretek tanítása

Szakirodalom:

- ADAMIK, T. – A. JÁSZÓ, A. – ACZÉL, P. 2004. Retorika. Budapest: Osiris. ISBN 9633894662
- L. ACZÉL Petra 2004. Retorika: A szóból épült gondolat – Gyakorlókönyv. Budapest: Krónika Nova Kiadó. ISBN 963 9128 73 2.
- SZÉKELY, É. 1995. 22 híres beszéd. Budapest: Móra Könyvkiadó. ISBN 9631172341

<p>– ADAMIK, T. a kol. 2010. Retorikai lexikon. Bratislava: Kalligram Kiadó. ISBN 978-80-8101-344-7</p> <p>– HARRE, Rom 2002. Meggyőzés és manipulálás. In: PLÉH, Cs. – SÍKLAKI, I. – TERESTYÉNI, T. (eds.) Nyelv – Kommunikáció – Cselekvés. Osiris: Budapest. 627–641. ISBN 963 379 304 1</p> <p>– SZÁLKÁNÉ GYAPAY, M. 1999. Gyakorlati retorika. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9631900266</p> <p>– SZATHMÁRI, I. (ed.) 2008. Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN 978 963 9902 02 2</p> <p>– SZIKSZAINÉ, N. I. 2007. Magyar stilisztika. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978 963 389 904 5</p> <p>– TOLCSVAI NAGY, G. 1996. A magyar nyelv stilisztikája. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 187 506 7</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: magyar</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0</p>					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<p>Oktató: Szaboles Simon, PhD.</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022</p>					
<p>Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.</p>					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/OB/22	Tantárgy megnevezése: Szakdolgozat és annak megvédése
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 8	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: II.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A szakdolgozat elkészítése során a hallgató a témavezető utasításait és a Selye János Egyetemen íródó záró-, szak-, rigorózus és habilitációs dolgozatok elkészítéséről, regisztrációjáról, az ezekhez való hozzáférésről és archivációjukról szóló rektori irányelvet követi. A szakdolgozat javasolt terjedelme 50–70 oldal (90 000 – 126 000 leütés szóközökkel). A szakdolgozat leadásának határidejét az akadémiai év időbeosztása tartalmazza. A szakdolgozat eredetiségvizsgálata a szakdolgozatok központi nyilvántartásában történik. Ennek eredményéről jegyzőkönyv készül. Az eredetiségvizsgálat a védelem elengedhetetlen feltétele. A szakdolgozat leadásának részét képezi a szakdolgozat digitális másolatainak használatáról szóló, a hallgató és az egyetem által képviselt Szlovák Köztársaság között megkötött licen szerződés.</p> <p>A szakdolgozatot a témavezető és a bíráló értékeli, akik a megadott szempontok alapján készítik el a bírálatukat.</p> <p>A témavezető főként a cél teljesítését, a hallgató önállóságát és a téma feldolgozása során mutatott kezdeményező-készségét, a témavezetővel való együttműködést, a szakdolgozat logikus felépítését, a választott módszereket és módszertant, a dolgozat szakmai színvonalát, a téma feldolgozásának mélységét és minőségét, a dolgozat hasznosságát, eredményeinek felhasználhatóságát, az irodalommal való munkát, a felhasznált források relevanciáját, valamint a dolgozat formai jegyeit, helyesírását, stílusát és eredetiségét értékeli.</p> <p>A bíráló főként a dolgozat témájának aktualitását és megfelelő mivoltát, a dolgozat célját és annak teljesítését, a szakdolgozat logikus felépítését, a fejezetek egymásra épülését és felosztását, az alkalmazott módszerek és módszertan alkalmasságát, a dolgozat szakmai színvonalát, a téma feldolgozásának mélységét és minőségét, a dolgozat hasznosságát, eredményeinek felhasználhatóságát, az irodalommal való munkát, a felhasznált források relevanciáját, valamint a dolgozat formai jegyeit, helyesírását, stílusát és eredetiségét értékeli.</p> <p>Az államvizsga-bizottság a dolgozat eredetiségét, a hallgatói részvétel arányát a tudományos probléma megoldásában, a hallgató önállóságát és tudományos-probléma megoldó képességét értékeli – ide tartozik az irodalmi források felkutatása, a célok megfogalmazása, a módszer kiválasztása, a kutatási anyag kiválasztása, az értékelés képessége, az eredmények vitára bocsátása, az eredmények összefoglalása és prezentációja, valamint jelentősége az oktatási</p>	

folyamatban stb. A bizottság értékeli továbbá az eredmények prezentálásának képességét, beleértve a témával kapcsolatos kérdésekre adott válaszokat, az időbeli korlátok betartását stb. Az államvizsga-bizottság egy nem nyilvános megbeszélés keretében értékeli a védés menetét, és dönt az osztályozásról. Az osztályozás során komplex módon értékeli a szakdolgozat színvonalát és annak megvédését, figyelembe véve a bírálatokat és a védés lefolyását. A bizottság a védést egy összesített jeggyel értékeli. Az értékelés megegyezhet azzal, ami a bírálatokban szerepel, de lehet jobb vagy rosszabb is azoknál, a védés menetétől függően. Az osztályozási skála: A – 100–91%, B – 90–81%, C – 80–71%, D – 70–61%, E – 60–50%. Az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot, nem kap kreditet. A védés és az államvizsga szóbeli-teoretikus részének eredményéről a bizottság elnöke tájékoztat nyilvános keretek között.

Oktatási eredmények:

Ismeretek:

- a hallgató ismeri a tudományos publikáció struktúráját,
- a hallgató önállóan és alkotó módon tudja felhasználni a szakforrásokat,
- a hallgató képes elemezni és értékelni a vizsgált probléma jelenlegi állását a saját szakján,
- a hallgató képes megszerezni és alkalmazni a megszerzett elméleti ismereteket az oktatási gyakorlatban,
- a hallgató megfelelő módon ki tudja választani a kutatási módszereket és eljárásokat, és képes azokat hatékonyan alkalmazni.

Képességek:

- a szakdolgozat számot ad arról, hogy a hallgató ismeri a vizsgált probléma elméleti és gyakorlati vonatkozásait,
- a hallgató képes bemutatni és megvédeni saját szakmai álláspontját az oktatói munka kérdéseivel kapcsolatban, és képes lesz megoldásokat keresni ezekre a problémákra,
- a hallgató rendelkezik az önálló tanulás készségével, ami lehetővé teszi számára a tanulmányok folytatását,
- a hallgató képes megérteni a jelenségek összetettségét, és döntéseket tud hozni akkor is, amikor az információk korlátozottan állnak rendelkezésre, beleértve a társadalmi és etikai felelősséget is a döntések meghozatalánál,
- a hallgató képes összegyűjteni és értelmezni a releváns adatokat (tényeket) a tanulmányi szakján, és olyan döntéseket tud hozni, amelyek figyelembe veszik a társadalmi, tudományos és etikai szempontokat,
- a hallgató képes lesz érvekkel alátámasztani az előadott gondolatokat, valamint képes lesz gyakorlati következtetések levonására és javaslatok megfogalmazására,
- a hallgató képes lesz a szakdolgozat eredményeinek prezentálására,
- a hallgató képes a tudományos integritás és etika elveinek betartására.

Kompetenciák:

- a hallgató képes megfelelő módon kifejezésre juttatni saját nyelvi és szakmai kultúráját, valamint hozzáállását a tanulmányai során felmerülő szakmai kérdésekhez,
- a hallgató képes érvelni, és módszertani szempontból alkalmazni az ismereteit elméleti és gyakorlati síkon egyaránt,
- a hallgató képes az ismereteit átültetni a gyakorlatba, és képes azok megszerezésére,
- a hallgató képes alkotó módon felhasználni ismereteit az alapvető feladatok elvégzése során, tovább képes elemezni a problémát és megszerezni az új ismereteket,
- a hallgató válaszolni tud a témavezető és a bíráló kérdéseire az elvárt színvonalon, s ezáltal képes szakdolgozata sikeres megvédésére.

Tantárgy vázlat:

A szakdolgozat megvédésének menete a következő:

1. A hallgató bemutatja a szakdolgozatát.
2. Elhangzanak a témavezetői és opponensi bírálatok főbb pontjai.
3. A hallgató válaszol a témavezető és a bíráló kérdéseire.
4. Szakmai vita a szakdolgozatról a hallgatónak feltett kérdésekkel.

A szakdolgozat prezentációjának főként az alábbi pontokat kellene tartalmaznia:

1. A témaválasztás rövid indoklása, annak aktualitása és gyakorlati haszna.
2. A dolgozatban kitűzött célok és alkalmazott módszerek megvilágítása.
3. A dolgozat főbb tartalmi kérdései.
4. A hallgató által levont következtetések és javaslatok.

A prezentáció során a hallgató számára biztosított a dolgozat egy példánya, illetve annak elektronikus prezentációja. A hallgató önállóan mutatja be a dolgozatát legkevesebb 10 perc terjedelemben. Eközben használhat számítástechnikai eszközöket.

A védés előtt és során a bizottság számára hozzáférhető a szakdolgozat.

Szakirodalom:

KATUŠČÁK, D. Ako pisať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava: Enigma, 2004.
Aktuálna Smernica rektora o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných prác na Univerzite J. Selyeho – dostupné na https://www.ujs.sk/documents/Smernica_c.2-2021o_zaverecnych_pracach_.pdf

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:**Tantárgy értékelése**

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató:

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/DS/22	Tantárgy megnevezése: Szakdolgozati szeminárium
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A szakdolgozat témájához kapcsolódó válogatott bibliográfia és a kutatási terv leadása, valamint a szakdolgozat egy részének (kb. 15 oldal) kidolgozása.</p> <p>A szemináriumon való részvétel kötelező. A hallgató elkészíti a szakdolgozat egy részét, és leadja a bibliográfiát.</p> <p>A hallgató a megadott határidőre nyomtatott formában leadja a szakdolgozat elkészült részét az oktatóknak.</p> <p>Ha a hallgató 7 nappal a leadási határidő után sem adja le a dolgozatrészt, nem kapja meg a tantárgyért járó krediteket.</p> <p>A leadandó dolgozatrész terjedelmét az oktató határozza meg, a formai követelményeket a 2/2021-es számú rektori irányelv tartalmazza.</p> <p>A dolgozatban be kell tartani az idézés technikai szabályait és etikáját.</p> <p>A dolgozat értékelésének szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgató analitikus-szintetikus gondolatmenete, - az elméleti ismeretekkel megtámogatott személyes vélemény kifejezése, - a dolgozat problematikájának és céljának meghatározása, a kidolgozás módja, - a dolgozat struktúrája – logikus felépítés és az egyes részek arányos terjedelme, - az irodalommal és az információs forrásokkal való munka (kiválasztásuk és felhasználásuk módja), - a dolgozat alapvető formai követelményeinek betartása, az idézésre vonatkozó követelmények betartása, - a dolgozat esztétikai és nyelvi minősége. <p>Az egyes feladatok százalékos meghatározása:</p> <p>A szemináriumokon végzett munka: 20 %.</p> <p>Szemináriumi dolgozat: 80 %.</p> <p>A hallgatónak minden feladatot legalább 50 %-ra teljesítenie kell.</p>	
Oktatási eredmények:	
Ismeretek:	
A hallgató képes:	

- felsorolni és megmagyarázni a szakdolgozat elkészítésének általános követelményeit, leírni és jellemezni a szakdolgozat tartalmi struktúráját és annak részeit (bevezetés, fő szövegrész, mellékletek),
- megmagyarázni a jelenség és a tény fogalmait, felsorolni és leírni az oktatási jelenségek vizsgálatának módjait,
- közelebbről jellemezni a szakdolgozatban megjelenő adatok gyűjtésének alapvető módszereit és azok feldolgozását,
- megnevezni a szakszöveg szerzőjével kapcsolatos alapvető követelményeket, jellemezni és leírni a szakszöveg modelljét, jellemzőit és formai felépítését,
- felsorolni és megmagyarázni a szakdolgozatra vonatkozó formai követelményeket,
- definiálni az absztrakt fogalmát, leírni annak struktúráját, jellemezni a minőségi absztrakt jellemző jegyeit, felsorolni az absztrakt elkészítésének leggyakoribb hibáit, megkülönböztetni az absztraktot az annotációtól, a kivonattól, az összefoglalótól és az áttekintéstől,
- megmagyarázni az idézet, idézés, parafrázis, kompiláció, plágium fogalmait, megkülönböztetni az idézetet és a parafrázist, példákon keresztül szemléltetni a különböző idézési és hivatkozási technikákat,
- definiálni és saját szavakkal értelmezni a választott téma szakterületének alapvető fogalmait és motívumait,
- ismerni a dolgozat alapvető terminusait,
- megmagyarázni a dolgozatban használt kifejezéseket,
- megalkotni (kidolgozni) a dolgozat elméleti síkját annak minden fontos vonatkozásával együtt,
- analizálni és megindokolni a dolgozat következtetéseit,
- kritikusan elemezni, átértékelni és elméletben felhasználni a megszerzett ismereteket.

Képességek:

A hallgató képes:

- megírni saját szakdolgozata tervezetét,
- megmagyarázni a szakdolgozat elkészítésének módszertani szabályait,
- definiálni a szakdolgozat fő kérdését és célját, adott esetben hipotéziseket megfogalmazni,
- megtervezni a szakdolgozat elkészítésének ütemtervét a tartalmi vonatkozásokkal együtt,
- dolgozni a szakirodalommal (elsődleges és másodlagos forrásokkal), információkat keresni könyvtári információs adatbázisokban,
- a megszerzett ismeretek alapján a gondolatok logikus és pontos megfogalmazásával elkészíteni a szakdolgozat szövegét, minőségi absztraktot létrehozni, bevezetést és befejezést írni a megadott szempontokat figyelembe véve,
- az adott területen szerzett ismeretek prezentálására, azok összetettségének felismerésére és következtetések levonására,
- alkalmazni az idézés és a szakszöveg elkészítésének etikájáról és technikájáról szerzett ismereteket,
- helyesen használni az idézés és hivatkozás különböző módjait, valamint megfelelően összeállítani a bibliográfiát,
- megalkotni (kidolgozni) a dolgozat gyakorlati síkját annak minden fontos vonatkozásával együtt,
- analizálni, szintetizálni és az ismereteket összehasonlítani, valamint ezek alapján megoldásokat javasolni,
- kritikai analízis révén levonni a következtetéseket és megfogalmazni ezek gyakorlati vonatkozásait,

- kritikusan elemezni a megszerzett ismereteket, átértékelni és felhasználni azokat a gyakorlatban,
- bemutatni, vitára bocsátani és érvekkel alátámasztani a saját ismereteket a dolgozat tervezett céljának szempontjából,
- hallgatói csoport keretében és az oktató jelenlétében bemutatni a tevékenység kimeneteit, valamint megindokolni ezek jelentőségét és felhasználhatóságát a gyakorlatban,
- befejezni a szakdolgozatot és felkészülni annak nyilvános megvédésére,
- osztályozni a szakdolgozat témájának és magának a szakdolgozatnak az erős és gyenge oldalait,
- kritikusan értékelni a szakdolgozatban alkalmazott módszereket és eljárásokat, és javaslatokat tenni ezek gyakorlati alkalmazására,
- önállóan ismereteket szerezni a választott szakterületen,
- alkalmazni az elméleti ismereteket az oktatási gyakorlatban.

Kompetenciák:

A hallgató

- tudatosítja az akadémiai etika betartásának fontosságát, valamint a saját hallgatói és későbbi oktatói tevékenységének etikai vonatkozásait,
- a helyes viselkedés szabályaival összhangban cselekszik,
- elsajátította a társadalmi megjelenés alapjait, megfelelő öltözetben jelenik meg az államvizsgán,
- betartja az idézés etikai elveit,
- meggyőződéseit és véleményét egyenesen és őszintén fejezi ki, egyúttal azonban képes elfogadni, hogy a másik félnek is joga van saját vélemény formálására,
- viseli és elfogadja saját tetteinek következményeit.

Tantárgy vázlat:

1. A szakdolgozatra vonatkozó előírások az SJE irányelveiben.
2. A szakdolgozat tömör leírása.
3. A szakdolgozat jelentősége.
4. A szakdolgozat témájának kiválasztása.
5. A dolgozathoz kapcsolódó válogatott bibliográfia elkészítése.
6. A szakdolgozat feladatai és céljai.
7. A megfelelő idézési mód kiválasztása.
8. A szakdolgozat tartalma.
9. Az egyes részek (fejezetek) kidolgozására irányuló stratégia megfogalmazása.
10. Szakkönyvekkel és szakfolyóiratokkal végzett munka.
11. Az internet és az online publikációk használata.
12. A kutatás előkészítése és megvalósítása, felkészülés a szakdolgozat megvédésére.

Szakirodalom:

- ALBERT, S. 2005. A pedagógiai kutatások alapjai. Dunaszerdahely: Lilium Aurum. ISBN 80-8062-281-7
- A magyar helyesírás szabályai. 2015. Budapest: Akadémiai Kiadó. 12. kiadás. ISBN 978 963 05 9631 2
- BILLINGHAM, J. 2002. Editing and Revising Text. Oxford: Oxford University Press. ISBN0-19-860413-3
- ECO, U. 1987. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Kairosz Kiadó. ISBN 963 9137 53 7
- FERCSIK, E. 2002. Dolgozatírás – felsőfokon. Budapest: Krónika Nova. ISBN 9639128945
- GYURGYÁK, J. 2018. Szerzők és szerkesztők kézikönyve. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 978 963 276 318 7

- LACZKÓ, K. – MÁRTONFI A. 2006. Helyesírás. Budapest: Osiris Kiadó. ISBN 963 389 541 3
- MAJOROS P. 1997. Kutatásmódszertan, avagy: Hogyan írjunk könnyen, gyorsan jó diplomamunkát? Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 9631883698
- A Selye János Egyetemen íródo záró-, szak-, rigorózus és habilitációs dolgozatok elkészítéséről, regisztrációjáról, az ezekhez való hozzáférésről és archivációjukról szóló 2/2021-es számú rektori irányelv. 2021. Komárno: UJS

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Patrik Baka, PhD., Mgr. Vojtech Istók, PhD., Dr. habil. PaedDr. József Keserű, PhD., Mgr. Gábor Lőrincz, PhD., Péter Nagy, PhD., doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD., Szabolcs Simon, PhD., prof. Dr. András Szabó, DSc., PaedDr. Tamás Török, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/SOC/22	Tantárgy megnevezése: Szociolingvisztika
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A hallgatói teljesítmény értékelésének módszerei (folyamatos értékelés és vizsga): A hallgató a szemeszter során két zárthelyi dolgozatot ír: az elsőt (max. 15 pont) a szorgalmi időszak közepén, a másodikat (max. 15 pont) pedig annak utolsó hetén (ezekért összesen 30 pontot szerezhet, ami a teljes értékelés 30%-a). Mindkét zárthelyi dolgozat tartalmaz elméleti és gyakorlati jellegű feladatokat/kérdéseket a tantárgy tartalmának és a kiegészítő szakirodalomnak megfelelően.</p> <p>A hallgató a szemeszter során interaktív kiselőadást tart egy előre meghatározott szociolingvisztikai témából (szóbeli forma). Indokolt esetben lehetősége van az interaktív kiselőadást egy szabadon választott szociolingvisztikai témakört bemutató szemináriumi dolgozattal helyettesítenie (írott forma), ezt azonban legkésőbb a szemeszter 10. hetéig le kell adnia. Az interaktív kiselőadásra/szemináriumi dolgozatra (megfelelő szakirodalom-használat, adatok elemzése és értelmezése, a téma feldolgozásának szakszerűsége stb.) legfeljebb 20 pontot kaphat, ami a teljes értékelés 20%-a.</p> <p>Ahhoz, hogy a hallgató részt vehessen a szóbeli vizsgán, a két zárthelyi dolgozatot és az interaktív kiselőadást/szemináriumi dolgozatot összesen min. 25 pontra (50%) kell teljesítenie az addig megszerezhető 50-ből. Indokolt esetben a hallgatónak lehetősége van a szóbeli vizsgát írásbeli vizsgával helyettesítenie. A szóbeli/írásbeli vizsgán legfeljebb 50 pontot szerezhet, ami a teljes értékelés 50%-a. A szóbeli/írásbeli vizsga sikeres teljesítéséhez legalább 25 pontot (50%) kell elérnie.</p> <p>Az összesen elérhető pontszám 100 pont (2 x 15 pont a zárthelyi dolgozatokért, 20 pont az interaktív kiselőadásért/szemináriumi dolgozatért, 50 pont a szóbeli/írásbeli vizsgáért).</p> <p>A hallgató terhelése: 5 kredit = kb. 125 óra (39 óra a tanórákon való részvételért; 36 óra a rendszeres felkészülésért az egyes tanórák tartalma és a szakirodalom alapján; 25 óra olyan kiegészítő tartalmak – szakmai cikkek és/vagy videók – áttanulmányozásáért, amelyek az adott témakörök meghatározott problémáival kapcsolatos munkát segítik elő; 25 óra az interaktív kiselőadásra való felkészülésért).</p>	

Értékelési skála: A (100%–90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E (59%–50%), 50% alatt: Fx. Az 50%-ot nem teljesítő hallgató nem kapja meg a kreditszámot.

Oktatási eredmények:

Ismeretek:

- A hallgatónak átfogó tudományos ismeretei lesznek szociolingvisztikából.
- Fogja tudni jellemezni a szociolingvisztikai kutatás kvalitatív és kvantitatív módszereit.
- Fogja tudni jellemezni az egyes nyelvváltozatokat.
- Ismerni fogja a nyelvi mítoszok, nyelvi babonák és nyelvi ideológiák rendszerét.
- Ismerni fogja a nyelvi problémák (pl. nyelvi diszkrimináció, nyelvi problémák többnyelvű környezetben) kezelésének módjait.
- A megszerzett ismereteknek köszönhetően tágul az egyéb nyelvészeti diszciplínák tanulmányozására való rálátása.
- Átfogó képpel fog rendelkezni a társadalom szociális szerkezetéről, annak statikájáról és dinamikájáról, megérti majd a különböző társadalmi csoportok oktatással is kapcsolatos szükségleteit és specifikumait.

Képességek:

- A hallgató az elsajátított ismeretek alapján meg fogja tudni határozni a szociolingvisztika helyét a nyelvészeti diszciplínák kontextusában.
- Képes lesz a megszerzett szociolingvisztikai ismeretek integrálására a magyar nyelv és irodalom tantárgy didaktikai rendszerébe az általános iskola felső tagozatán és a középiskolában.
- Képes lesz a nyelvi ideológiák, a nyelvi babonák és a nyelvi mítoszok felismerésére.
- Képes lesz a szociolingvisztikai szemléletmód alkalmazására az oktatásban.
- Képes lesz a tanuló szociokulturális helyzetéből adódó sajátosságainak a felismerésére.

Kompetenciák:

- A hallgató pozitívan fog hozzáállni a társadalom szociokulturális és nyelvi sokféleségéhez.
- Meg fogja tudni fogalmazni a saját álláspontját, valamint hozzáállását a szociolingvisztikával kapcsolatos kérdésekhez, képes lesz azokat kritikusan felülvizsgálni és konstruktívan megvédeni.
- A tanulmányai elvégzése után gyakorlótanárként képes lesz szociolingvisztikával kapcsolatos témák és feladatok keresésére és összeállítására az általános iskola felső tagozatán vagy a középiskolában.
- Önállóan is képes lesz tudományos problémák körülhatárolására, valamint a kijelölt problémákról való összefüggő, elemző gondolkodásra.
- Tudni fogja kezelni az oktatott populáció sokféleségének kontextusával összefüggő pedagógiai munka problematikáját.
- Lépést fog tudni tartani a szociolingvisztika aktuális fejlődésével, és képes lesz további szakmai fejlődésre is.

Tantárgy vázlat:

1. A szociolingvisztika általános jellemzése, fogalmai, irányzatai, története és rokon tudományterületei
2. A szociolingvisztikai kutatás módszerei (kvalitatív és kvantitatív módszerek)
3. A nyelv tagolódása: nyelvváltozatok (lektusok)
4. A nyelvi norma és kodifikáció
5. Nyelvi mítoszok (alapfogalmak, csoportosítás, a nyelvi mítoszok cáfolata)
6. Nyelvi babonák (alapfogalmak, csoportosítás, a nyelvi babonák cáfolata)
7. Nyelvi ideológiák (alapfogalmak, csoportosítás, a nyelvi ideológiák felismerése)
8. Nyelvművelés (a nyelv sztenderd változatának presztízse, a nyelvhelyesség stb.)

- 9. Nyelvi problémák megoldása (nyelvtervezés, nyelvmenedzselés)
- 10. Kétnyelvűség, többnyelvűség
- 11. Nyelvpolitika, nyelvi jogok
- 12. Szociolingvisztikai szemléletmód az oktatásban

Szakirodalom:

- ADAMIKNÉ JÁSZÓ, A. 2002. Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény. Budapest: Tinta Könyvkiadó. ISBN963 9372 28 5
- KISS, J. 1995. Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 6816 8
- CRYSTAL, D. 2003. A nyelv enciklopédiája. Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN 963 379 211 8
- ISTÓK, B. 2018. Internetes futballnyelvhasználat. Közösség, mémek, szóalkotás. Eger: Líceum Kiadó. ISBN 978-615-5621-93-2
- ISTÓK, B. – LŐRINCZ, G. – LŐRINCZ, J. – SIMON, Sz. (eds.) 2020. Tankönyvkutatás – fordított tankönyvek – kétnyelvűség. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-361-7
- LANSTYÁK, I. – SZABÓMIHÁLY, G. (szerk.) 1997. Nyelvi érintkezések a Kárpát-medencében. Pozsony: Kalligram Könyvkiadó – A Magyar Köztársaság Kulturális Intézete. ISBN 80-7149-211-6
- LANSTYÁK, I. – SIMON, Sz. (ed.): Tanulmányok a kétnyelvűségről. Pozsony: Kalligram. ISBN 80-7149-476-3
- SÁNDOR, K. 2014. Határtalan nyelv. Bicske: SZAK Kiadó Kft. ISBN 978-963-9863-37-8
- SÁNDOR, K. 2016. Nyelv és társadalom. Budapest: Krónika Nova Kiadó. ISBN 978-615-5205-14-9
- SIMON, Sz. 2010. Nyelvi szondázások. Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok a szlovákiai magyar nyelvhasználat köréből. Dunaszerdahely: Lilium Aurum. ISBN 978-80-8062-418-7
- SZEPESY, Gy. 1986. Nyelvi babonák. Budapest: Gondolat Kiadó. ISBN 963 281 604 8
- TÓTH, S. J. 2019. Sociolingvistika v slovensko-maďarskom kontexte. Komárno: Univerzita J. Selyeho. ISBN 978-80-8122-307-5
- WARDHAUGH, R. 1995. Szociolingvisztika. Budapest: Osiris – Századvég Kiadó. ISBN 963 379 046 8

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Szabolcs Simon, PhD., Mgr. Vojtech Istók, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/TEX/22	Tantárgy megnevezése: Szövegtan
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 2 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: SZEMINÁRIUM: A hallgató a szemeszter folyamán megír két tesztet (15–15 pont): az elsőt a szorgalmi időszak felében, a másodikat a szorgalmi időszak utolsó hetében (a két teszt együtt 30 pont). Ezenkívül a hallgató interaktív referátumot abszolvál a szemeszterben, választott témából a szövegtan tárgyköréből (20 pont). Indokolt esetben a hallgatónak lehetősége van az interaktív referátumot szemináriumi munkával helyettesíteni; tetszőleges témában a szövegtan tárgyköréből. Ez utóbbit legkésőbb a szorgalmi időszak 10. hetéig be kell nyújtania. A szemináriumi munka 20 ponttal honorálható. Ahhoz, hogy a hallgató szóbeli vizsgát tehessen, meg kell szereznie azon pontok legalább 50%-át, amelyeket a szorgalmi időszak folyamán szerezhet meg (a. m. 25-öt az 50-ból). Ezt a pontmennyiséget a tesztekéből és az interaktív referátumból (vagy a szemináriumi munkából) szerzi meg. ELŐADÁS: A hallgató elméleti ismeretei szóbeli vizsga formában értékelődnek. A szóbeli vizsga sikeres letételével a hallgató újabb 50 pontot szerezhet (a. m. az értékelés teljes pontszámának 50%-a). A tantárgy abszolválásával elérhető maximális pontszám 100 pont (2 x 15 pont a tesztekért, 20 pont az interaktív referátumért, 50 pont a szóbeli vizsgáért). Indokolt esetben a hallgatónak lehetősége van a szóbeli vizsgát írásbeli vizsgával helyettesíteni. Az írásbeli vizsga teljesítésével elérhető pontszám legfeljebb 50 pont. A szorgalmi időszak folyamán teljesítendő tesztek értékelési szempontjai: – a tantárgy kurrikuluma szerinti elméleti témakörök ismeretanyagának elsajátítása – készségek igazolása szövegtevékenységekben – az elméleti ismeretek applikálása A referátum értékelési szempontjai: 1. a referátum tartalma: adekvát témaválasztás, a referátum céljának világos meghatározása, a szakirodalommal való munka stb. (4 pont) 2. szóbeli és nonverbális megnyilvánulás: logikus, szisztematikus, világos magyarázat, a kifejezőmódban megnyilvánuló szakszerűség stb. (4 pont)</p>	

3. az IKT-eszközök felhasználása: digitális prezentáció (szerkezet, kulcsszavak, képek stb.), a prezentáció interaktivitása stb. (4 pont)

4. a hallgatókkal való együttműködés (kérdések, kvíz, tesztek, feladatok stb.) (4 pont)

5. időkeret: 15–20 perc (4 pont)

A szemináriumi munka értékelési szempontjai:

1. formai elrendezés: arányos szerkezet, szaknyelv, szakszerűség, terminológiahasználat a kifejezőmódban, helyesírás stb. (10 pont)

2. tartalmi rész: a téma aktualitása, a munka céljának adekvát meghatározása, a szakirodalommal való munka, szakszerű hivatkozásmód stb. (10 pont)

A szóbeli/írásbeli vizsga értékelési szempontjai:

elméleti ismeretek és készségek igazolása

Értékelési fokozat: A (100% – 90%), B (89%–80%), C (79%–70%), D (69%–60%), E

(59%–50%), pod 50%: Fx. Az 50% alatt teljesítő hallgató nem kaphat kreditpontokat a tárgy abszolválásáért.

Oktatási eredmények:

Ismeretek:

A hallgató a tantárgy abszolválásával elméleti ismereteket szerez a szövegtan tárgyköréből.

Áttekintést kap a szöveg mint a legnagyobb kommunikációs egység sajátosságairól, valamint a különféle szempontok szerinti szövegtípusokról.

A megszerzett ismeretek a hallgató számára kiinduló elméleti alapot jelentenek a különféle típusú szövegek elemzéséhez.

Készségek:

– A hallgató képes elemezni különféle típusú szövegeket, amelyek mint ismeretanyag az alap- és középiskola oktatási programjaiban és standardjaiban is szerepelnek.

– A hallgató képes a beszédbeli diskurzusok funkcióinak értelmezésére.

– A hallgató képes a tanulók készségeinek fejlesztésére szövegek értelmezésében és megalkotásában.

Kompetenciák:

– A hallgató társadalmilag elfogadott polgári attitűdökkel fog rendelkezni; ill. pozitívan viszonyul foglalkozásához és a tanulókhöz.

– A hallgató képes akceptálni a társadalom szociokulturális és nyelvi sokszínűségét, ill. azokhoz pozitívan viszonyul.

– A hallgató képes megindokolni saját pedagógiai tevékenységét a szövegtan tárgyban szerzett ismeretei tanításában/alkalmazásában, valamint képes azokat átértékelni vagy konstruktív módon megvédeni.

– A hallgató kompetenssé válik azon tevékenységek szuverén megtervezésében, amelyek támogatják a hatékony és tudatos szóbeli, nonverbális és írásbeli kommunikációt, valamint képes fejleszteni tanulóinak kritikus gondolkodásmódját.

– A hallgató képes tudományos kérdéseket önállóan megfogalmazni, azokat összefüggéseikben látva elemzően gondolkodni a meghatározott problémáról.

– A hallgató képessé válik pedagógiai munka végzésére a képzésben részt vevő tanulók társadalmi beágyazottságának tudatosításával.

– A hallgató sokrétű ismeretekkel fog rendelkezni hátrányos helyzetű egyének fejlődésének eltérő sajátosságairól, amely sajátosságok a tanulók egészségi vagy szociális hátrányából adódnak. Tudatában lesz a különösen tehetséges tanulókkal való speciális bánásmódból adódó feladatoknak.

- A hallgató képes lesz az oktató-nevelő folyamat realizálásában az inkluzív oktatás feltételei mellett hatékonyan együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és egyéb szakemberekkel, ill. azok szakmai ajánlásai és határozatai szerint eljárni.
- A hallgató képes lesz követni és befogadni a szövegtan mint tudomány új tudományos ismereteit.
- A hallgatónak folyamatosan igénye lesz saját szakmai fejlődésének folytatására.

Tantárgy vázlat:

1. A szövegtani kutatás kezdetei
2. A szöveg meghatározásaink lehetséges módjai, a szöveg jellemzői. Szemiotikai áttekintés
3. A szöveg grammatikája – konnexitás
4. A szöveg jelentéstana (szemantikája) – kohézió
5. A szöveg pragmatikája – koherencia
6. A szöveg mikro-, mezo- és makroszerkezete
7. Szövegtipológia, tipikus szövegelemek
8. A szöveg stílusa
9. A szövegek közötti összefüggés – multimedialis szövegek
10. Szövegbefogadás és szövegalkotás
11. Szövegtani elemzés (szakszövegek, szépirodalmi szövegek, folklorisztikai szövegek, mindennapi diskurzusok elemzése)
12. A szövegtani ismeretek tanítása

Szakirodalom:

- BALÁZS, G. 2015. Antropozsemiotika: Életünk feltűnő jelei. Budapest: Magyar Szemiotikai Társaság. ISBN 978-963-88749-9-3.
- BALÁZS, J. 1985. A szöveg. Budapest: Gondolat Könyvkiadó. ISBN 963 281 549
- NAGY, F. 1994. Bevezetés a magyar nyelv szövegtanába. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. MNY2-1354
- PETŐFI S., J. 1990. Szöveg, szövegtan, műelemzés (Textológiai tanulmányok). Budapest: Országos Pedagógiai Intézet.
- RÁCZ, E. – SZATHMÁRI, I. (red.) 1983. Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 18 5594 5.
- SIMON, Sz. 2011. Vámbéry Ármán, az elbeszélő. In: S. Sz. Nyelvi tallózások. Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok, recenziók és ismeretterjesztő írások. Dunaszerdahely: NAP Kiadó, 77–91. ISBN 978-80-8062-418-7.
- SIMON, Sz. 2010. Milyen címen? Az újságcímekről, különös tekintettel néhány dél-szlovákiai magyar regionális lapra. In: S. Sz. Nyelvi szondázások. Alkalmazott nyelvészeti tanulmányok a szlovákiai magyar nyelvhasználat köréből. Dunaszerdahely: Lilium Aurum, 141–155. ISBN 978-80-8062-418-7.
- SZIKSZAINÉ NAGY, I. 2006. Leíró magyar szövegtan. Budapest: Osiris Kiadó, ISBN 963 389 681 9
- TOLCSVAI NAGY, G. 2001. A magyar nyelv szövegtana. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. ISBN 963 19 1229 9
- VOIGT, V. 1977. Bevezetés a szemiotikába. Budapest: Gondolat. ISBN 963 280 182 2

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése					
Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Szabolcs Simon, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022					
Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KMJ/MJdm/ŠS/22	Tantárgy megnevezése: Államvizsga
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: II.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: Az államvizsgán a tanulmányok időbeosztása szerinti rendes időben mindazok a hallgatók részt vehetnek, akik a tanulmányaik utolsó évében végzett ellenőrzés során teljesítették a tanulmányi programban foglalt követelményeket. A szóbeli államvizsgán a hallgató számot ad a saját szakján szerzett tudásáról és készségeiről, valamint a vonatkozó szakokkal való interdiszciplináris összefüggésekről. Bizonyítja, hogy képes a megkövetelt és elvárt oktatási céloknak megfelelő módon kiválasztani az oktatás tartalmát, valamint képes azt gazdagítani iskolai és regionális jellemzőkkel. Az államvizsga kollokvium formájában valósul meg, amelynek során a hallgató teljesítményét A-tól FX-ig terjedő skálán értékelik. A jegy beszámítódik a teljes államvizsga-értékelésbe. A szóbeli vizsga értékelése az alábbi osztályozási skála alapján történik: A – 100–91%, B – 90–81%, C – 80–71%, D – 70–61%, E – 60–50%. Az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot, nem kap kreditet. Az államvizsga és a védés eredményéről a bizottság elnöke tájékoztat nyilvános keretek között.</p>	
<p>Oktatási eredmények: Ismeretek: - a hallgató ismereteket szerzett a tanulmányi program kötelező és profiltantárgyaiból, - a hallgató képes definiálni és saját szavaival interpretálni az alapvető fogalmakat, megmagyarázni és leírni az alapvető folyamatokat, jellemezni és alkalmazni a kutatás tudományos módszereit a tantárgy tematikus tervében megadott területeken, - a hallgató képes elemezni és értékelni szakjának eddigi ismereteit, - a hallgató jellemezni tudja a tanítás koncepcióját, fel tudja sorolni annak különböző típusait, és jellemezni tudja a 11–19 éves korosztály tanításának és oktatásának kereteit. Képességek: - a hallgató képes prezentálni a szaktudását, - a hallgató képes az ismeretei átadására, - a hallgató képes megszerezni és alkalmazni a megszerzett elméleti tudást a gyakorlati oktatói tevékenysége során,</p>	

- a hallgató megfelelő módon ki tudja választani az oktatási eljárásokat, és képes azokat alkalmazni,
- a hallgató képes a tanulót a tudás megszerzésének útjára vezetni a tanuló egyéni szükségleteire való tekintettel,
- a hallgató rendelkezik az önálló tanulás készségével, ami lehetővé teszi számára a tanulmányok folytatását.

Kompetenciák:

- a hallgató képes kifejezésre juttatni nyelvi és szakmai kultúráját a szóbeli vizsgán,
- a hallgató a megszerzett ismereteket tágabb kontextusban is tudja használni,
- a hallgató képes a megszerzett ismereteket a gyakorlatba átültetni és azokat megszerezni,
- a hallgató képes alkotó módon felhasználni az ismereteit a feladatok megoldása során, valamint tudja elemezni a problémát és megszerezni az új megoldásokat,
- a hallgató képes az elvárt színvonalon válaszolni a bizottság kérdéseire.

Tantárgy vázlat:

- I. Kortárs irodalom
- II. Intermedialitás és interkulturalitás
- III. Szociolingvisztika
- IV. Textológia
- V. A magyar nyelv tanításának módszertana
- VI. A magyar irodalom tanításának módszertana

Szakirodalom:

A tanulmányi program információs lapjaiban feltüntetett irodalom

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

magyar

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató:

Az utolsó módosítás dátuma: 22.06.2022

Jóváhagyta: doc. Mgr. Anikó Polgár, PhD.